

Medlemmer i Rødøy kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Tirsdag 5. september 2023 kl. 09.00

Møtested: Rødøy rådhus, formannskapssalen

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
20/23	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. juni 2023 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 9. juni 2023
21/23	Dialog med revisor, bl.a Revisors vurdering av egen uavhengighet
22/23	Rapport til kommunestyret om kontrollutvalgets aktivitet 2019-2023
23/23	Egenevaluering av kontrollutvalgets arbeid i perioden
24/23	Innspill til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, perioden 2024-2027
25/23	Budsjett for kontroll og tilsyn 2024
26/23	Rammeavtale for anskaffelse av revisjonstjenester 2024-2026
27/23	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
28/23	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (470 37 452)

Jektvik, 28. august 2023

Isak Vangstad (s)
Nestleder kontrollutvalget

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 20/23

Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. juni 2023
Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 9. juni 2023

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.09.2023

Vedlegg:

- Protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. juni 2023
- Protokoll fra kontrollutvalgets møte 9. juni 2023

Bakgrunn for saken:

Protokoll fra kontrollutvalgets forrige møter legges frem for endelig godkjenning.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 5. juni 2023 godkjennes.
Protokoll fra kontrollutvalgets møte 9. juni 2023 godkjennes.

Inndyr, 28. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Kopi sendes: Ordfører, kommunedirektør, revisor: Deloitte AS, varamedlemmer i kontrollutvalget til orientering (varamedlemmer møter kun etter særskilt innkalling).

PROTOKOLL – RØDØY KONTROLLUTVALG

Møtedato: Mandag, 5. juni 2023, kl 09.00 – 11.30

Møtested: Møterom formannskapssalen, Rødøy rådhus

Saksnr.: 11/23 - 19/23

Til stede:

Monica Karlsen, medlem
Marit Hagtvedt, medlem
Kjell Viggo Ovesen, medlem

Forfall:

Isak Vangstad, nestleder
Sindre Stordal, leder

Varamedlemmer:

Ingvild Karlsen møtte for Isak Vangstad

Varamedlem for Sindre Stordal ikke innkalt, grunnet sent meldt forfall.

I leders og nestleders fravær, tok utvalget opp valg av setteleder. Monica Karlsen ble enstemmig valgt til setteleder.

Øvrige:

Assisterende kommunedirektør Einar Arild Hauge

Ordfører Inger Monsen

Consultant, Risk advisory, Deloitte (Teams), sak 11-15/23

Oppdragsansvarlig revisor Harald Halvorsen, Deloitte (Teams), sak 11-15/23

Sekretariatsleder Lars Hansen, Salten Kontrollutvalgsservice KO

Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Ingen.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
11/23	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 6. mars 2023
12/23	Årsregnskap Rødøy kommune 2022 – uttalelse fra kontrollutvalget
13/23	Oppfølging av kommunestyrets vedtak vedr forvaltningsrevisjon Innkjøp (2. gangs behandling)
14/23	Rapport eierskapskontroll
15/23	Dialog med revisor – regnskap og revisjon
16/23	Oppstart risiko- og vesentlighetsvurderinger, planarbeid forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
17/23	Godkjenning av konkurransegrunnlag for ny revisjonsperiode
18/23	Orienteringer
19/23	Eventuelt

11/23 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 6. mars 2023

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 6. mars 2023 godkjennes.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 6. mars 2023 godkjennes.

12/23 Årsregnskap Rødøy kommune 2022 – uttalelse fra kontrollutvalget

Regnskap og revisjonsberetning var ikke mottatt før møtet.

Forslag til vedtak:

Saken var lagt frem uten forslag.

Omforent forslag til vedtak:

Saken utsettes til ekstra møte i kontrollutvalget.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Saken utsettes til ekstra møte i kontrollutvalget.

13/23 Oppfølging av kommunestyrets vedtak vedr forvaltningsrevisjon Innkjøp (2. gangs behandling)

Assisterende kommunedirektør Einar Arild Hauge møtte for å redegjøre og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget har i medhold av Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 gjennomført en oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 77/2021 Rapport forvaltningsrevisjon: Innkjøp
2. Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte kommunestyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget registrerer
3. Kontrollutvalgets vedtak oversendes kommunestyret til orientering.

Omforent forslag til vedtak:

Assisterende kommunedirektør orienterte kort om administrasjonens oppfølging. Til neste behandling ber kontrollutvalget om en konkret tilbakemelding om oppfølging av rapportens anbefalinger. Saken utsettes til første ordinære møte i neste valgperiode.

Votering:

Omforent forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Assisterende kommunedirektør orienterte kort om administrasjonens oppfølging. Til neste behandling ber kontrollutvalget om en konkret tilbakemelding om oppfølging av rapportens anbefalinger. Saken utsettes til første ordinære møte i neste valgperiode.

14/23 Rapport eierskapskontroll

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Rapport eierskapskontroll er forelagt Rødøy kommunestyre og tas til etterretning.
2. Kommunestyret viser til rapportens anbefalinger, og ber kommunedirektøren sikre oppfølging av disse.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om eierskapskontroll følges opp. Det bes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av første kvartal 2024.

Omforent forslag til vedtak:

1. Rapport eierskapskontroll er forelagt Rødøy kommunestyre og tas til etterretning.
2. Kommunestyret viser til rapportens konklusjon og anbefalinger, og ber kommunedirektøren sikre oppfølging av disse:
 - i. Sørge for at den selskapsspesifikke informasjonen i eierskapsmeldingen blir oppdatert og lagt frem for de folkevalgte årlig.
 - ii. Utarbeide en eierstrategi for Helgeland avfallsforedling IKS i samarbeid med de andre eierkommunene.

- iii. Gjennomgå, vurdere og oppdatere styringsdokumentene til selskapene jevnlig.
 - iv. Utarbeide rutiner som sikrer at samtlige folkevalgte får tilstrekkelig opplæring i eierskapsforvaltning tidlig i valgperioden.
 - v. Utarbeide system og rutiner som sikrer prinsippene og kravene i eierskapsmeldingen blir fulgt ved nominasjon og valg av styrerepresentanter til selskapene kommunen eier.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om eierskapskontroll følges opp. Det bes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av første kvartal 2024.

Votering:

Omforent forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Rapport eierskapskontroll er forelagt Rødøy kommunestyre og tas til etterretning.
2. Kommunestyret viser til rapportens konklusjon og anbefalinger, og ber kommunedirektøren sikre oppfølging av disse:
 - i. Sørge for at den selskapsspesifikke informasjonen i eierskapsmeldingen blir oppdatert og lagt frem for de folkevalgte årlig.
 - ii. Utarbeide en eierstrategi for Helgeland avfallsforedling IKS i samarbeid med de andre eierkommunene.
 - iii. Gjennomgå, vurdere og oppdatere styringsdokumentene til selskapene jevnlig.
 - iv. Utarbeide rutiner som sikrer at samtlige folkevalgte får tilstrekkelig opplæring i eierskapsforvaltning tidlig i valgperioden.
 - v. Utarbeide system og rutiner som sikrer prinsippene og kravene i eierskapsmeldingen blir fulgt ved nominasjon og valg av styrerepresentanter til selskapene kommunen eier.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om eierskapskontroll følges opp. Det bes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av første kvartal 2024.

15/23 Dialog med revisor – regnskap og revisjon

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget i Rødøy kommune tar dialog med revisor til orientering.

Omforent forslag:

Kontrollutvalget i Rødøy kommune tar dialog med revisor til orientering. Utvalget kommer tilbake med nærmere vurdering i forbindelse med behandling av regnskapet.

Votering:

Omforent forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget i Rødøy kommune tar dialog med revisor til orientering. Utvalget kommer tilbake med nærmere vurdering i forbindelse med behandling av regnskapet.

16/23 Oppstart risiko- og vesentlighetsvurderinger, planarbeid forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar fremdriftsplan for utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for perioden 2024-2027. Som grunn for planen skal det utarbeides en felles overordnet analyse av kommunens forvaltning og kommunens eierskap basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Arbeidet utføres av kontrollutvalgsekretariatet.
2. Sak med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller fremmes kontrollutvalget første kvartal 2024.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar fremdriftsplan for utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for perioden 2024-2027. Som grunn for planen skal det utarbeides en felles overordnet analyse av kommunens forvaltning og kommunens eierskap basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Arbeidet utføres av kontrollutvalgsekretariatet.
2. Sak med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller fremmes kontrollutvalget første kvartal 2024.

17/23 Godkjenning av konkurransegrunnlag for ny revisjonsperiode

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget godkjenner dokumentene som utgjør konkurransegrunnlag for anskaffelse av revisjonstjenester.
2. Konkurransen publiseres på Doffin / TED
3. Dersom det er behov for å gjøre redaksjonelle endringer i dokumentene eller korrigeringer av mindre feil, så gis sekretariatet fullmakt til å gjøre slike endringer etter avklaring med følgende navngitte medlem av kontrollutvalget som har deltatt i utvalgets behandling av saken:..... Uten kontrollutvalgets samtykke kan det ikke gjøres endringer som er vesentlige for de krav som stilles til revisor eller til revisjonstjenestene.

Omforent forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget godkjenner dokumentene som utgjør konkurransegrunnlag for anskaffelse av revisjonstjenester.
2. Konkurransen publiseres på Doffin / TED
3. Dersom det er behov for å gjøre redaksjonelle endringer i dokumentene eller korrigeringer av mindre feil, så gis sekretariatet fullmakt til å gjøre slike endringer etter avklaring med følgende navngitte medlem av kontrollutvalget som har deltatt i utvalgets behandling av saken: Monica Karlsen Uten kontrollutvalgets samtykke kan det ikke gjøres endringer som er vesentlige for de krav som stilles til revisor eller til revisjonstjenestene.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Kontrollutvalget godkjenner dokumentene som utgjør konkurransegrunnlag for anskaffelse av revisjonstjenester.
2. Konkurransen publiseres på Doffin / TED
3. Dersom det er behov for å gjøre redaksjonelle endringer i dokumentene eller korrigeringer av mindre feil, så gis sekretariatet fullmakt til å gjøre slike endringer etter avklaring med følgende navngitte medlem av kontrollutvalget som har deltatt i utvalgets behandling av saken: Monica Karlsen Uten kontrollutvalgets samtykke kan det ikke gjøres endringer som er vesentlige for de krav som stilles til revisor eller til revisjonstjenestene.

18/23 Orienteringer

Sekretariatet orienterte om

- Vedlagte dokumenter
- Representantskapsmøte i sekretariatet 9. juni 2023.

Omforent forslag til vedtak:

Orienteringene tas til orientering.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Orienteringene tas til orientering.

19/23 Eventuelt

Behandling av regnskap 2022 settes opp som fjernmøte, men med utvalgsmedlemmer og sekretariat til stede på rådhuset.

Det fremkom ikke ytterligere saker til behandling.

Vågaholmen, 5. juni 2023

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer,
Rødøy kommune v/ ordfører og kommunedirektør,
Revisor: Deloitte AS

PROTOKOLL – RØDØY KONTROLLUTVALG

Møtedato: Fredag, 9. juni 2023, kl 09.00 – 10.30

Møtested: Fjernmøte Teams / Møterom formannskapssalen, Rødøy rådhus

Saknr.: 12/23

Til stede:

Monica Karlsen, medlem (Teams)
Marit Hagtvedt, medlem

Forfall:

Sindre Stordal, leder
Isak Vangstad, nestleder
Kjell Viggo Ovesen, medlem

Varamedlemmer:

Arild Lorensen møtte for Sindre Stordal
Ingvild Karlsen møtte for Isak Vangstad
Andreas Heen møtte for Kjell Viggo Ovesen

I leders og nestleders fravær, tok utvalget opp valg av setteleder. Monica Karlsen ble enstemmig valgt til setteleder.

Øvrige:

Kommunedirektør Harald Erichsen
Økonomisjef Reidar Hjelmseth (Teams)
Assisterende kommunedirektør Einar Arild Hauge (Teams)
Oppdragsansvarlig revisor Harald Halvorsen, Deloitte (Teams)
Møtesekretær Ronny Seljeseth, Salten Kontrollutvalgsservice KO (Teams)

Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Ingen.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
12/23	Årsregnskap Rødøy kommune 2022 – uttalelse fra kontrollutvalget (Utsatt sak fra møte 5. juni 2023)

12/23 Årsregnskap Rødøy kommune 2022 – uttalelse fra kontrollutvalget (Utsatt sak fra møte 5. juni 2023)

Under møtet mottok utvalgets medlemmer Revisjonsberetning 2022 datert 09.06.2023 og Revisjonsrapport nr 5 datert 08.06.2023 fra regnskapsrevisor Deloitte.

Kommunedirektør Harald Erichsen, assisterende kommunedirektør Einar Arild Hauge og økonomisjef Reidar Hjelmseth møtte fra administrasjonen for å redegjøre for saken og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Til kommunestyret i Rødøy:

Kontrollutvalgets uttalelse om Rødøy kommunes årsregnskap for 2022

Kontrollutvalget har i møte 9. juni 2023 behandlet Rødøy kommune sitt årsregnskap for 2022. Uttalelsen avgis til kommunestyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 9. juni 2023, og årsberetning for 2022. I tillegg har revisor og kommunedirektør supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger.

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet legges frem med et netto driftsresultat med kr 33 920 674. I samsvar med bestemmelser i lov og forskrift er kr 33 920 674 disponert. Kontrollutvalget viser her til informasjon i årsregnskapet *Økonomisk oversikt drift* linjene 26-29.

Kontrollutvalget viser til brev fra revisor: Revisjonsrapport nr 5. Utvalget vil påse at de forhold som revisor påpeker får sin oppfølging.

Rødøy kontrollutvalg behandler kommunens regnskap i første halvdel av juni, noe som er forholdsvis lang tid etter frist for levering av regnskap (22. februar) og levering av årsberetning (31. mars). Regnskap for årene 2020, 2021 og 2022 kommer likevel til kontrollutvalgets behandling svært kort tid før fastsatt møtedato, og regnskap 2022 så sent at behandling må skje i ekstraordinært møte. Forsinkelsene svekker muligheten for god og forsvarlig behandling. Kontrollutvalget oppfordrer kommunestyret til å be kommunedirektøren iverksette tiltak for å sikre at kommende års behandling av regnskap kan skje uten lignende forsinkelser.

Ut over ovennevnte, og det som fremgår av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken og revisjonsberetningen som er datert 9. juni 2023, har kontrollutvalget ikke merknader til Rødøy kommunes årsregnskap for 2022.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Til kommunestyret i Rødøy:

Kontrollutvalgets uttalelse om Rødøy kommunes årsregnskap for 2022

Kontrollutvalget har i møte 9. juni 2023 behandlet Rødøy kommune sitt årsregnskap for 2022. Uttalelsen avgis til kommunestyret med bakgrunn i at kommunestyret etter kommuneloven (§ 14-2) selv skal behandle årsregnskap og årsberetning, samt kontrollutvalgets plikt til å uttale seg om årsregnskapene og årsberetningene (§ 14-3).

Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte årsregnskapet, revisjonsberetningen datert 9. juni 2023, og årsberetning for 2022. I tillegg har revisor og kommunedirektør supplert kontrollutvalget med muntlig informasjon om aktuelle problemstillinger.

Kontrollutvalget registrerer at driftsregnskapet legges frem med et netto driftsresultat med kr 33 920 674. I samsvar med bestemmelser i lov og forskrift er kr 33 920 674 disponert. Kontrollutvalget viser her til informasjon i årsregnskapet *Økonomisk oversikt drift* linjene 26-29.

Kontrollutvalget viser til brev fra revisor: Revisjonsrapport nr 5. Utvalget vil påse at de forhold som revisor påpeker får sin oppfølging.

Rødøy kontrollutvalg behandler kommunens regnskap i første halvdel av juni, noe som er forholdsvis lang tid etter frist for levering av regnskap (22. februar) og levering av årsberetning (31. mars). Regnskap for årene 2020, 2021 og 2022 kommer likevel til kontrollutvalgets behandling svært kort tid før fastsatt møtedato, og regnskap 2022 så sent at behandling må skje i ekstraordinært møte. Forsinkelsene svekker muligheten for god og forsvarlig behandling. Kontrollutvalget oppfordrer kommunestyret til å be kommunedirektøren iverksette tiltak for å sikre at kommende års behandling av regnskap kan skje uten lignende forsinkelser.

Ut over ovennevnte, og det som fremgår av saksfremlegget til kontrollutvalget i regnskapssaken og revisjonsberetningen som er datert 9. juni 2023, har kontrollutvalget ikke merknader til Rødøy kommunes årsregnskap for 2022.

Røklund, 9. juni 2023

Ronny Seljeseth
Møtesekretær

Utskrift sendes:

Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer,
Rødøy kommune v/ ordfører og kommunedirektør,
Revisor: Deloitte AS

SAK 21/23**Dialog med revisor, bl.a Revisors vurdering av egen uavhengighet****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
05.09.2023**Vedlegg:**

- Deloitte AS: Egenvurdering av uavhengighet - ettersendes

Bakgrunn for saken:

I tilknytning til saken møter oppdragsansvarlig regnskapsrevisor og orienterer om status for regnskapsrevisjonen.

Revisors uavhengighet:

Kommuneloven stiller i § 24-4 krav om at revisor skal være uavhengig og ha godandel. Forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19 stiller nærmere krav til revisors uavhengighet, bl.a:

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet. § 16

Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen eller fylkeskommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet. § 17

Revisor kan ikke

- a) ha andre stillinger i kommunen eller fylkeskommunen
- b) ha andre stillinger i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av
- c) være medlem av styrende organer i en virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av. Dette gjelder ikke hvis virksomheten utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap, samvirkeforetak eller aksjeselskap
- d) delta i eller ha funksjoner i en annen virksomhet, hvis det kan føre til at revisorens interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen eller fylkeskommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisoren
- e) utføre rådgivningstjenester eller andre tjenester for kommunen eller fylkeskommunen, hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet
- f) yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver
- g) opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolsloven § 218.

I henhold til forskriften skal oppdragsansvarlig revisor minimum hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Norges kommunerevisorforbund (NKRF) har utarbeidet mal for revisors egenvurdering av uavhengighet. Ved oversendelse av informasjon om malen skriver de at

Uavhengighetsreglene, herunder kravet til skriftlig egenvurdering, er de samme ved revisjon av kommunale foretak, kommunale oppgavefelleskap og interkommunale politiske råd som ved revisjon av kommunen selv.

Komiteen legger imidlertid til grunn at den enkelte oppdragsansvarlige revisor som hovedregel kan avgi én skriftlig egenvurdering som dekker alle oppdrag innenfor kommunen som juridisk enhet. Eventuelle forhold som vurderes ulikt for de enkelte oppdrag, må imidlertid fremkomme.

Revisors erklæring om egen uavhengighet ettersendes

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget i Rødøy kommune tar dialog med revisor til orientering, herunder

1. Etterlevelseskontroll regnskapsåret 2022:
2. Revisors vurdering av egen uavhengighet: Kontrollutvalget tar revisors egenvurdering av sin uavhengighet til etterretning. Utvalget ber om å bli løpende orientert om forhold som kan endre vurderingen av uavhengighet.

Inndyr, 28. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

SAK 22/23

Rapport til kommunestyret om kontrollutvalgets aktivitet 2019-2023

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.09.2023

Vedlegg:

- Utkast: Rapport til kommunestyret om kontrollutvalgets aktivitet 2019-2023

Bakgrunn for saken:

Vedlagt saken er utkast til rapport til kommunestyret om kontrollutvalgets aktivitet 2019 til 2023. Rapporten er basert på saksfremlegg, vedtak og innstillinger til vedtak fra kontrollutvalget i den nevnte perioden.

Vurdering:

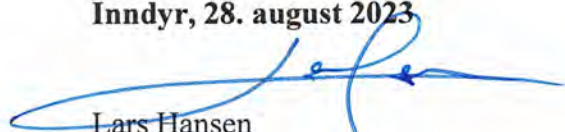
Gjennom forskrift om kontrollutvalg har utvalget ansvar for å rapportere til kommunestyret, bl.a med uttalelse til årsregnskapet og hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og resultatene av disse. Slik rapportering er gjennomført løpende i valgperioden, men det er samtidig hensiktsmessig å gi en mer samlet fremstilling om kontrollutvalgets arbeid i perioden, og eventuelt gi innspill til fremtidig kontroll og tilsyn med forvaltningen. En slik type rapport vil dessuten gi det neste kontrollutvalget en samlet oversikt over kontrollutvalgets aktiviteter og sikre smidig overgang til neste valgperiode.

Rapporten gjennomgås under møtet.

Forslag til vedtak:

Rapport om kontrollutvalgets aktivitet i perioden 2019 – 2023 vedtas som fremlagt. Rapporten oversendes kommunestyret til informasjon.

Inndyr, 28. august 2023

Lars Hansen

Sekretær for kontrollutvalget

Rødøy kommune

kystfolket under Polarsirkelen

Kontrollutvalget Rødøy kommune,

Rapport om utvalgets virksomhet 2019-2023

jnr 23/xxx

ark 420 1.5

Innledning

Kontrollutvalget er i samsvar med kommunelovens § 23-1 oppnevnt av kommunestyret for å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på vegne av kommunestyret.

Utvalgets arbeid foregår innenfor rammen av

- Kommunelovens kapittel 23 *Kontrollutvalgets virksomhet*,
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon
- Utvalgets egne virksomhetsplaner

Gjennom uttalelser til kommunens årsregnskap og innstillinger i saker om forvaltningsrevisjon, har kontrollutvalget rapportert om sitt virke i de nevnte sakene. Utvalget legger i tillegg frem for kommunestyret denne rapporten som en mer samlet fremstilling av kontrollutvalgets arbeid over hele valgperioden.

Valgperioden 2019-2023 har Rødøy kontrollutvalg bestått av følgende valgte faste medlemmer:

Sindre Stordal, leder

Isak Vangstad, nestleder

Marit Hagtvedt, medlem

Kjell Viggo Ovesen, medlem

Monica Karlsen, medlem

Det er gjennomført 17 møter i kontrollutvalget i fireårsperioden. Grunnet fravær blant de faste medlemmene, har flere varamedlemmer møtt og bidratt til gjennomføring av utvalgets møter. Dette gjelder Ingvild Karlsen (10 møter), Torsten Simonsen (2), Arild Lorentsen (2), og Johnny Våtvik (1).

0. Regnskap

Kommuneregnskapet:

Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til kommunens regnskaper for årene fra og med 2019 til og med 2022. Regnskapene for de nevnte årene viser følgende netto driftsresultat:

- 2019:	kr 3 456 897
- 2020:	kr 16 624 033
- 2021:	kr 6 088 388
- 2022:	kr 33 920 674

Kommunens administrasjon har bistått kontrollutvalget ved dets behandling av det enkelte års regnskap. Til grunn for utvalgets uttalelser ligger også revisors beretning, samt ytterligere informasjon fra revisor. Revisor har i sin beretning for 2020 avgitt en konklusjon med forbehold om registrering og dokumentasjon. Dette med bakgrunn i at faktureringsrutiner for enkelte tjenester ikke var i henhold til krav i forskrift og lov. Samme år avga revisor og konklusjon med forbehold om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik. Dette med bakgrunn i at årsregnskapet hadde vesentlige avvik fra budsjett grunnet manglende budsjettjusteringer i løpet av året.

For de øvrige årene er det ingen forbehold tilknyttet regnskapet, men revisor har sendt Revisjonsrapport / nummerert brev i tilknytning til regnskap for 2019 – 2022. Kontrollutvalget har i sine uttalelser til regnskap for 2020 og 2022 påpekt at regnskap / årsberetning kommer svært kort tid før utvalgets behandling.

I kommunestyrets behandling av regnskapene 2019-2021 er det ikke gjort vedtak som har krevd særskilt oppfølging fra kontrollutvalgets side i perioden. Kommunestyret har 16. juni 2023 ved behandling av regnskap for 2022 bedt kommunedirektøren iverksette tiltak for å sikre kommende års behandling av regnskap kan skje uten forsinkelser.

Nummererte brev.

Nummererte brev fra revisor: Kontrollutvalget skal i henhold til kommunelovens § 24-7 gis skriftlige meldinger i form av nummererte brev til kontrollutvalget når det avdekkes:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Kontrollutvalget har i perioden mottatt og behandlet fire nummererte brev / Revisjonsrapporter fra revisor. Disse har tatt for seg interne administrative rutiner og intern kontroll som har betydning for driftsregnskap, investeringsregnskap og balanse.

Etterlevelseskontroll: Revisor har gjennomført årlige kontroller av om kommunens økonomiforvaltning foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak, jfr kommuneloven § 24-9. Tema for kontrollene har i perioden vært følgende:

2019: Offentlige anskaffelser

2020: Finansforvaltning

2021: Selvkost

2022: (forsinket uttalelse fra revisor)

Med unntak av Offentlige anskaffelser (2019) har revisor ikke for noen av kontrollene blitt oppmerksom på noe som gir grunn til å tro at kommunen ikke i det alt vesentlige har etterlevd bestemmelsene i lov og forskrift. I 2019 uttalte revisor bl.a at *det foreligger svakheter i kommunens innkjøpsrutine*. Kontrollutvalget fulgte opp revisors uttalelse med bestilling av en forvaltningsrevisjon angående Innkjøp / Offentlige anskaffelser.

1. Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget har utarbeidet plan for forvaltningsrevisjon, slik det er bestemt i kommunelovens § 23-3. Planen gjelder perioden 2020-2023 og er basert på risikovurderinger av kommunens virksomhet. Kommunestyret har i 2020 sak 044/20 vedtatt planen etter innstilling fra kontrollutvalget med følgende prioritering av tema / områder:

1. Oppfølging av kommunestyrets vedtak
2. Offentlige anskaffelser
3. Informasjonssikkerhet
4. Vann og avløp – internkontroll og beredskap
5. Grunnskole / bibliotek
6. Sykefravær - rutiner

Kontrollutvalget fikk i samme vedtak fullmakt fra kommunestyret til å foreta endrede prioriteringer ved behov. Utvalget har i sak 23/21 foretatt en endring i prioritering ved at Oppvekst ble satt opp som prioritet nummer 3.

Kontrollutvalgets oppgaver med forvaltningsrevisjoner er tredelt: bestille gjennomføring av konkrete forvaltningsrevisjonsprosjekter, saksbehandle og innstille til kommunestyret når det legges frem en forvaltningsrevisjonsrapport, samt følge opp de vedtak kommunestyret fatter ved behandling av forvaltningsrevisjonsrapporter. I valgperioden har kontrollutvalget gjennomført følgende behandling og oppfølging innen forvaltningsrevisjon:

Prosjektets navn	Behandling i kontrollutvalget
Helse og omsorg (fra forrige planperiode)	<u>Oppfølging:</u> Revisors rapport hadde syv anbefalinger til forbedringer, for det meste knyttet til økonomi og rutiner. Oppfølging ble gjennomført februar 2021, med følgende tilbakemelding til kommunestyret: <i>Kontrollutvalget registrerer at det er gjennomført en del tiltak fra administrasjonens side, men at det fortsatt gjenstår noe før kommunestyrets vedtak er fulgt opp i sin helhet. Kontrollutvalget kommer tilbake til videre oppfølging i senere møte.</i>
Saksforberedelse og vedtaksoppfølging (prioritet nummer 1 i vedtatt plan)	<u>Behandling:</u> Rapport utarbeidet 2020, tatt opp til behandling februar 2021. Det ble gitt følgende anbefalinger i rapporten: 1. Utarbeide skriftlige retningslinjer/rutiner for: a) Registrering og oppfølging av politiske vedtak b) Avklaring/tolkning av uklare politiske vedtak c) Rapportering til kommunestyret på oppfølging og iverksettelse av politiske vedtak d) Utarbeidelse og kvalitetssikring av saksfremlegg 2. Formalisere opplæring blant relevante ansatte og ledere knyttet til utarbeidelse av saksfremlegg i politiske saker.

	<p>3..Vurdere i hvilken grad det er mulig å identifisere egnede arenaer og mekanismer for dialog og informasjonsutveksling mellom politisk og administrativt nivå når det gjelder oppfølging og iverksettelse av politiske vedtak.</p> <p><u>Oppfølging:</u> Gjennomført oppfølging i 2022 hvor det kom frem at mange av anbefalingene er fulgt opp, men at noe fortsatt mangler.</p>
<p>Innkjøp (prioritet nummer 2 i vedtatt plan)</p>	<p><u>Bestilling:</u> Utvalget bestilte februar gjennomføring av revisjon for å undersøke om kommunens organisering av innkjøpsarbeidet er hensiktsmessig, om system og rutiner for innkjøpsarbeidet er i samsvar med lover og regler, og om regelverket blir etterlevd i innkjøpsprosesser.</p> <p><u>Behandling:</u> Utvalget behandlet rapport i september. Rapporten viste at det ikke er etablert tilstrekkelig internkontroll for å sikre at innkjøp skjer i samsvar med mål og regelverk. Det ble gitt konkrete anbefalinger, bl.a</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikre tilstrekkelig innkjøpsrutiner og oppdatert reglement for innkjøp som er tilgjengelig for de ansatte som gjennomfører innkjøp på vegne av kommunen • Innfører rutiner for å gjennomføre interne kontroller for å avdekke eventuelle brudd på regelverk for offentlige innkjøp. • Gjennomfører innkjøp i henhold til krav i regelverket, under dette: <ul style="list-style-type: none"> ○ Konkurransesponerer anskaffelser i samsvar med krav i regelverket. ○ Dokumenterer innkjøp i samsvar med krav i regelverket. <p><u>Oppfølging:</u> Forsøkt gjennomført begge møtene første halvår 2023. Utvalget besluttet ny sak i siste møte 2023</p>
<p>Samhandling i tjenestetilbud til barn og unge og kompetanse i grunnskolen (opprinnelig prioritet 5 i vedtatt plan)</p>	<p><u>Behandling:</u> Rapporten ble behandlet av kommunestyret 2022, og inneholdt følgende anbefalinger:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sikre at arbeidet med utarbeidelse av en overordnet plan for oppvekstsektoren i kommunen blir prioritert, og at planen blir gjort kjent for alle relevante ansatte. I tilknytning til planarbeidet bør kommunen sikre at det blir etablert tydelige mål og tiltak for oppvekstsektoren, samt rutiner for jevnlig

	<p>evaluering og oppfølging av mål og tiltak rettet mot barn og unge.</p> <p>2. Utarbeide skriftlige beskrivelser av oppgaver, roller og ansvar innenfor forebyggende arbeid rettet mot barn og unge.</p> <p>3. Etablere rutiner for jevnlig gjennomgang og evaluering av samarbeid og samhandling i tjenester rettet mot barn og unge, for å sikre at utfordringer og mangler blir avdekket, og at tiltak for å forbedre samhandling og samarbeid blir satt i verk både på systemnivå og i den enkelte sak.</p> <p>4. Oppdatere plan for etter- og videreutdanning innenfor skolesektoren, og sikre at denne legger til rette for at kompetansekrav for undervisningspersonell som gjelder fra 1. august 2025 blir oppfylt.</p> <p>5. Vurdere å utarbeide skriftlige rutiner/årshjul for utarbeidelse av budsjett og økonomistyring innenfor skolesektoren i kommunen.</p> <p>Oppfølging gjennomføres i kommende periode.</p>
--	--

I valgperioden har revisor levert rapporter innenfor den tidsramme som kontrollutvalget ble forespeilet.

De behandlede rapportene har gitt viktige bidrag til kunnskap om hvordan den kommunale forvaltningen fungerer, og har påpekt forbedringsmuligheter for kommunen.

2. Eierskapskontroll / Selskapskontroll

Kontrollutvalget har som en av sine oppgaver ansvar for å påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper, såkalt eierskapskontroll. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvilket selskap og/eller hvilket tema hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Etter innstilling fra kontrollutvalget vedtok kommunestyret planen i sin sak 57/2022. Planen tilsa at det skulle utføres en generell eierskapskontroll om utøvelse av kommunens eierinteresser. Kontrollutvalget behandlet rapporten i sitt møte i juni 2023. Deretter ble rapporten behandlet av kommunestyret samme måned.

Eierskapskontroll	<p><u>Behandling:</u></p> <p>Den bestilte kontrollen hadde til hensikt å undersøke og vurdere om Rødøy kommune har etablert en eierskapsforvaltning som er i samsvar med lovkrav og relevante anbefalinger, med særlig fokus på eierskapsmelding og eierstrategi for selskapene som kommunen har eierskap i.</p>
-------------------	--

	<p>Kommunestyret vedtok bl.a følgende: Kommunestyret viser til rapportens konklusjon og anbefalinger, og ber kommunedirektøren sikre oppfølging av disse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sørge for at den selskapsspesifikke informasjonen i eierskapsmeldingen blir oppdatert og lagt frem for de folkevalgte årlig. • Utarbeide en eierstrategi for Helgeland avfallsforedling IKS i samarbeid med de andre eierkommunene. • Gjennomgå, vurdere og oppdatere styringsdokumentene til selskapene jevnlig. • Utarbeide rutiner som sikrer at samtlige folkevalgte får tilstrekkelig opplæring i eierskapsforvaltning tidlig i valgperioden. • Utarbeide system og rutiner som sikrer prinsippene og kravene i eierskapsmeldingen blir fulgt ved nominasjon og valg av styrerepresentanter til selskapene kommunen eier. <p>Kontrollutvalget gjennomfører sak med oppfølging av kommunestyrets vedtak 1. kvartal 2024</p>
--	---

3. Øvrig kontroll og tilsyn

Med bakgrunn i kontrollutvalgets generelle mandat om å foreta løpende tilsyn og kontroll med forvaltningen, er det i utvalgets møter satt på dagsorden en rekke saker. Sakene kan ha bakgrunn i innspill fremmet av publikum, utvalgets medlemmer, andre politikere i kommunen, saker som er tatt opp i media etc.

I disse sakene har utvalget kalt inn administrasjonen, og bedt denne redegjøre for saksforhold, regelverk, forvaltningspraksis etc. I perioden 2019-2023 gjelder dette bla følgende områder:

- Kommunens brannordning
- Status for kommunens økonomiske situasjon
- Saksbehandling Reppen
- Kommunens håndtering av pandemi
- Kommunens rutiner for varsling
- Kommunens rutiner for tilsetting
- Tilstand for kommunale bygg
- Kommunens beredskapsplikt

Kontrollutvalget fikk i 2023 en orientering fra Rødøy Produkter AS om hovedtrekkene i selskapet.

Kontrollutvalget vil generelt bemerke at kommunedirektøren og dennes administrasjon har bidratt med gode redegjørelser og besvart utvalgets spørsmål i de sakene som er tatt opp.

4. Øvrige saker som vedrører utvalget

Kontrollutvalget har årlig avgitt uttalelse til formannskapet om budsjett til kontroll og tilsyn (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg). Utvalget vurderer ressursituasjonen som tilfredsstillende.

I samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon har kontrollutvalget et påse-ansvar om revisors arbeid med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Årlig legger revisor frem en erklæring om uavhengighet i forhold til den virksomhet som skal revideres. Denne behandles i kontrollutvalget. Revisor holder kontrollutvalget løpende orientert om sitt arbeid.

Kontrollutvalget er godt fornøyd med hvordan revisor har utført sitt oppdrag i perioden 2019-2023. Utvalget tok i 2021 initiativ til å forlenge rammeavtale for revisjon med Deloitte for de to opsjonsårene (2022 og 2023).

Kontrollutvalget har i 2020 gitt uttalelse til en utredning av omdanning av Salten kontrollutvalgsservice.

Vågaholmen, 5. september 2023

Sindre Stordal (s)
leder

Isak Vangstad (s)
nestleder

Marit Hagtvedt (s)
medlem

Kjell Viggo Ovesen (s)
medlem

Monica Karlsen (s)
medlem

SAK 23/23**Egenevaluering av kontrollutvalgets arbeid i valgperioden****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
05.09.2023**Vedlegg:**

- Ingen

Bakgrunn for saken:

Mot slutten av valgperioden vil det være hensiktsmessig med en evaluering av kontrollutvalgets arbeid i perioden. Hensikten med en slik evaluering er å sørge for kontinuerlig læring og forbedring, kunnskapsoverføring til påtroppende utvalg og diskutere om kontrollutvalget har de nødvendige forutsetningene for å fylle sin kontrollfunksjon.

Kontrollutvalgets samhandling med sekretariatet og revisjonen bør være en del av evalueringen. Sentrale spørsmål vil være om kontrollutvalgets forventinger blir innfridde, om saker blir tilstrekkelig forberedt, og hvordan samhandlingen kan bli enda bedre.

Basert på Kommunaldepartementets veileder Kontrollutvalgsboken, foreslås at utvalget drøfter følgende punkter:

- Blir møtene gjennomført på en effektiv og engasjerende måte?
- Er antallet møter tilstrekkelig sett opp mot saksmengde?
- Er saker som fremmes for behandling tilstrekkelig forberedt?
- Klarer kontrollutvalget å fylle kontrollfunksjonen på en god måte?
- Hvordan blir utvalget oppfattet av andre sentrale aktører slik som kommunestyret og administrasjonen?
- Er det klare roller og klar ansvarsdeling mellom kontrollutvalget, kommunestyret og administrasjonen?

- Hvordan fungerer samhandlingen med revisor?
- Hvordan fungerer samhandlingen med sekretariatet?
- Hvordan fungerer samspillet internt blant kontrollutvalgets medlemmer?

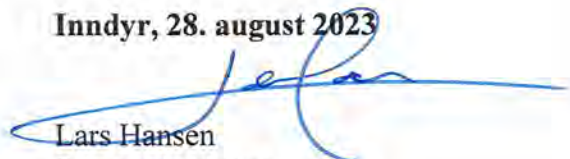
Utvalget står selvsagt fritt til å ta opp andre emner om det er ønskelig.

Saken og evalueringen legges opp som en diskusjonssak. Det foreslås at sekretariatet utformer et oppsummeringsnotat basert på innspill i møtet og at notatet legges frem for påtroppende utvalg i deres første møte.

Forslag til vedtak:

1. Rødøy kontrollutvalg har gjennomført egevaluering av utvalgets arbeid i perioden 2019-2023.
2. Sekretariatet utformer oppsummeringsnotat basert på innspill i møtet. Notatet legges frem for påtroppende kontrollutvalg.

Inndyr, 28. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

SAK 24/23

Innspill til ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller, perioden 2024-2027

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.09.2023

Vedlegg:

- Rødøy kontrollutvalg, 16.06.2020, Risiko- og vesentlighetsvurdering, plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 (sak 11/20)
- Salten Kontrollutvalgsservice KO, 18.08.2022. Overordnet analyse og plan for eierskapskontroller med risiko og vesentlighetsvurderinger. Perioden 2022-2023 (sak 20/22)

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget vedtok i møte 5. juni 2023 (sak 16/23) fremdriftsplan for utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for perioden 2024-2027. I samsvar med fremdriftsplan legges det frem sak for det avtroppende kontrollutvalget slik at dette kan gi innspill til ny plan. (Til informasjon legges ved vurderinger av risiko for hhv forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll slik de ble utformet ved utarbeidelse av de forrige planene.)

Diskusjonen under møtet vil i utgangspunktet ta for seg fire områder: samfunnsperspektivet, kommunens tjenesteområder, kommunens forvaltning og organisering og eierskapsutøvelsen som utvalget kan gi tilbakemelding på.

Samfunnsperspektivet.

Hvordan jobber kommunen systematisk for å utvikle samfunnet i ønsket retning. I hvilken grad mener kontrollutvalget at det er risiko for at kommunen ikke når sine mål når det gjelder:

- Samfunnsplanlegging og næringsutvikling.
- Miljø, klima og energi
- Beredskapsplaner og ROS-analyser

Kommunenes tjenesteområder

Basert på kontrollutvalgets erfaringer, i hvilken grad er det risiko for manglende kvalitet, manglende tjenesteyting eller at kommunen ikke oppfyller lovkrav innen:

- Barnehagesektoren
- Skole, SFO og voksenopplæring
- Kultur, idrett, tros- og livssynssamfunn
- Flyktningtjenesten
- Barnevern
- Helsetjenester
- Rus og psykisk helsearbeid
- Hjemmetjenester
- Institusjonsomsorg
- Økonomisk sosialhjelp og boligsosiale tjenester
- Bygg- og eiendomsforvaltning
- Vann og avløp
- Renovasjon
- Brann og feiing
- Byggesak, kart og oppmåling
- Veier, parker og idrettsanlegg
- Landbruk og natur-/viltforvaltning

Kommunens forvaltning og organisering

Basert på kontrollutvalgets erfaringer, i hvilken grad er det risiko for manglende kvalitet, manglende tjenesteyting eller at kommunen ikke oppfyller lovkrav innenfor:

- Organisering, styring og ledelse
- Internkontroll og kvalitetssikring
- Økonomistyring
- Offentlige anskaffelser
- Personalforvaltning
- Kompetanse/rekruttering
- IKT, digitalisering, personvern, arkiv og saksbehandling
- HMS: Helse, miljø og sikkerhet

Eierskapsutøvelsen

I hvilken grad er det risiko for at kommunen ikke når sine mål når det gjelder:

- Opplæring av folkevalgte eierrepresentanter
- Ansvars- og rollefordeling
- Utvikling av eierpolitikk / eierstrategi
- Oppfølging og rapportering til kommunestyret

Videre om de enkelte eierskapene:

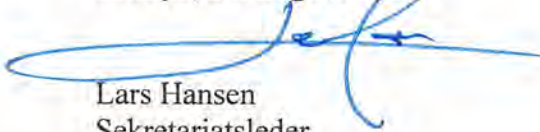
- Har kommunen eierskap i interkommunale samarbeid (interkommunale selskap eller kommunale oppgavefelleskap) med høy økonomisk, strategisk eller omdømmemessig risiko?
- Har kommunen eierskap i aksjeselskap (evt samvirkeforetak, foreninger mv) med høy økonomisk, strategisk eller omdømmemessig risiko?

Utvalget står fritt til å trekke frem andre områder innen kommunens tjenester, forvaltning eller eierskap hvor det er risiko for lav måloppnåelse og / eller svekket omdømme. Eventuelle innspill legges frem for det nye utvalget. Ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller vil vedtas av kommunestyret i 2024 etter innstilling fra det nye kontrollutvalget.

Forslag til vedtak:

1. Rødøy kontrollutvalg har diskutert innspill til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller i perioden 2024-2027. Sekretariatet utformer oppsummeringsnotat basert på innspill i møtet.

Inndyr, 28. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Risiko- og vesentlighetsvurdering,
Kontrollutvalget, Rødøy, 2020

Jnr 20/708 Ark 420 9.1

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	2
INNLEDNING	2
Risiko- og vesentlighetsvurderingens detaljeringsnivå	3
Hva er risiko og vesentlighet?	5
Kommunens overordnede mål	7
Aldersfordeling og befolkningsutvikling	9
Utvalgte nøkkeltall / sammenligning med KOSTRA-gruppe:	10
Risikovurdering med aktuelle tema for forvaltningsrevisjon	14
Funksjonsdyktig kommunalt folkestyre	14
Virksomhetsstyring	15
Eiendomsforvaltning og vern av verdier	19
Tjenesteyting – kvalitet, rettssikkerhet og produktivitet	19
Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon	25

INNLEDNING

Forvaltningsrevisjon er et viktig redskap for de folkevalgte kontroll med kommunens administrasjon og beslutningsgrunnlag. Kommuneloven (2018) pålegger kontrollutvalget å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal sikre at det gjennomføres forvaltningsrevisjon regelmessig i alle kommuner, i et omfang som er i samsvar med kommunens størrelse, kompleksitet og risiko. Planen skal både dekke den virksomheten som skjer i kommunen selv og den virksomheten som drives av selskaper som kommunen har eierinteresser i.

For å sikre nyttig og målrettet forvaltningsrevisjon skal planen baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) for å finne ut på hvilke områder det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Vurderingen skal altså bidra til god og nyttig forvaltningsrevisjon av kommunenes virksomhet. Sekretariatet har i dette arbeidet lagt til grunn NKRF sin Veileder for utarbeidelse overordnet analyse:

https://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/OA_Veileder.pdf

ROV og arbeidet med å utarbeide planen vil også bidra til at kontrollutvalget blir kjent med kommunens virksomhetsområder. Dette kan bidra til å gi utvalgsmedlemmene et styrket kunnskapsgrunnlaget for å ivareta sitt kontrollansvar.

Arbeidet med risiko og vesentlighetsvurderinger er viktig også utover det som gjelder valg av forvaltningsrevisjoner. ROV identifiserer langt flere risikoområder enn det kontrollutvalget har ressurser til å gjennomføre forvaltningsrevisjon av. ROV kan dermed brukes til å lage en helhetlig plan for kontroll og tilsyn i Rødøy kommune, og oppsummerer et bredt spekter av kontrollaktiviteter.

Det kan være en utfordring å sikre at risiko- og vesentlighetsvurderingen er tilstrekkelig overordnet slik at kontrollutvalget får et oversiktsbilde av hele den kommunale virksomheten, samtidig som den går tilstrekkelig dypt til å danne et meningsfullt grunnlag for å utarbeide kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon. Det er ikke sekretariatets intensjon at ROV skal være uttømmende eller altomfattende. Til det er den kommunale hverdag for kompleks og omskiftelig.

I arbeidet med ROV er det viktig at kontrollutvalget prioriterer tid og ressurser, slik at utvalget får et godt grunnlag til å velge hvilke prosjekter som skal gjennomføres i perioden. Samtidig må utvalget sørge for at analysene dekker de viktigste områdene i kommunens virksomhet og eierskap.

Det er et mål at kontrollutvalget skal være aktivt involvert i prosessen, ikke minst når det gjelder vurdering og prioritering av kontrollaktiviteter som skal gjennomføres i planperioden.

Risiko- og vesentlighetsvurderingens detaljeringsnivå

Kommunelovens formål inneholder en del overordnede mål og føringer, bl.a at kommuner yter tjenester og driver samfunnsutvikling til beste for innbyggerne. Videre at kommuner skal være effektive, tillitsskapende og bærekraftige. Med dette som utgangspunkt kan kommunens virksomhet fra et overordnet perspektiv deles inn i følgende sju kategorier:

- legge til rette for et funksjonsdyktig kommunalt og fylkeskommunalt folkestyre
- yte tjenester til beste for innbyggerne
- drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne
- utøve offentlig myndighet
- være effektive
- være tillitsskapende
- være bærekraftige

Med dette som utgangspunkt kan vurdering av risiko og vesentlighet betraktes ut fra følgende sju perspektiver:

1. Fungerer det lokale folkestyret som forutsatt i kommuneloven?

Vurderingen kan her være knyttet til spørsmålet om: I hvilken grad realiserer administrasjonen vedtak fattet av folkevalgte organer? Er sakene som legges fram for folkevalgte organer tilfredsstillende utredet? Er krav til saksbehandling i forvaltningslov og offentleglov overholdt? Vurderingene kan også gjelde spørsmålet om sakene legges fram på en måte som er tilpasset de folkevalgte som målgruppe.

2. Produserer kommunen de tjenestene innbyggerne har krav på?

Dette punktet innbefatter den kommunale tjenesteproduksjonen og gjelder kommunens ytelser overfor innbyggerne. Kravet til de kommunale tjenestene finnes nedfelt i ulike lover og forskrifter. Her vil det innenfor rammen av en risiko- og vesentlighetsvurdering være aktuelt å vurdere om kommunens tjenestetilbud er forsvarlig, og om innbyggerne får de tjenestene de har krav på.

3. Driver kommunen samfunnsutvikling til beste for innbyggerne?

Dette punktet gjelder kommunens planverk som kommuneplan med samfunnsdel og arealdel og ulike delplaner. Bygger de ulike planene på et forsvarlig datagrunnlag og ser de langt nok fram? Blir innbyggerne involvert i planprosessene?

4. Utøver kommunen sin myndighet forsvarlig og i samsvar med loven?

Dette punktet går på hvordan kommunen utøver sin myndighet overfor tredje person. Forvalter kommunen sin myndighet på en god måte? Følges saksbehandlingsreglene og er saksbehandlingen forsvarlig?

5. Driver kommunen effektivt?

Dette punktet handler om å utnytte kommunens ressurser på best mulig måte med best mulig måloppnåelse.

6. Er kommunen tillitsskapende?

Her kan det være aktuelt å vurdere om kommunen har systemer for å sette i verk og følge opp tiltak for å sikre en høy etisk standard gjennom hele organisasjonen, både blant folkevalgte og ansatte for på den måten å skape tillit overfor kommunens innbyggere. Har kommunen etiske retningslinjer, er de kjent og blir de fulgt? Hvordan blir kommunens innbyggere møtt? Har kommunen satt i verk tiltak som skal motvirke misbruk av kommunens midler og korrupsjon?

7. Er kommunens drift bærekraftig?

Her vil risiko- og vesentlighetsvurderingen fokusere på kommunens virksomhet i et framtidsrettet utviklingsperspektiv. Et sentralt spørsmål her er om kommunen har en beredskap i forhold til trender i befolkningsutviklingen og befolknings-sammensetningen. Et annet viktig spørsmål er om kommunen oppfyller de pliktene de er pålagt i regelverket på miljøområdet. Tar kommunen grep for å møte og motvirke konsekvenser av varslede miljø- og klimaendringer? Viktig er også antakelser om nærings- og konjunkturutvikling og utviklingen i andre forhold som antas å ha betydning for kommunen.

Med utgangspunkt i en slik inndeling av kommunens virksomhet kan det gjennomføres risiko- og vesentlighetsvurdering med ulik detaljeringsgrad. Vurderingen som sekretariatet gjennomfører er svært overordnet, områdene er trukket ned til en sektor og noen ganger på tjenestenivå. I hovedsak er risikoen identifisert i ulike kilder som f.eks.; kommunens egne plandokumenter, ROS-analyser, folkehelseprofilen, brukerundersøkelser der hvor dette er

publisert, tilsynsrapporter, forvaltningsrevisjonsrapporter, kommunens revisor, ordfører, representant fra opposisjonen og ikke minst rådmann / kommunedirektør.

Sekretariatet har også lagt til grunn egne erfaringer og kunnskap om kommunen.

Hva er risiko og vesentlighet?

Det er politisk og administrativ ledelse som har ansvaret for risikostyring i kommunen.

Kontrollutvalget bør ha et inntrykk av hvordan dette fungerer i egen kommune.

Kunnskapen om hvordan risikostyringen ivaretas, vil ha betydning for prioriteringen av tilsyn og revisjon, og er derfor relevant med tanke på risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon.

Vi ser på risiko i forhold til kommunens målsetting om å nå sine mål, ha en effektiv drift, god kvalitet og etterleve regelverket, og den styring og kontroll som foregår i kommunen for å sikre dette. I risikovurderingen skal det foretas en vurdering av hvilke **konsekvenser** det kan få, dersom den enkelte risikofaktor inntreffer, og **sannsynligheten** for at det vil skje. Når de ulike risikofaktorene, er identifisert og vurdert og vi kjenner hvilke risikoreduserende styrings- og kontrolltiltak som er iverksatt, må det foretas en vurdering av hvor vesentlig de ulike risikofaktorene er i forhold til kommunens målsettinger.

En risikomatrix kan benyttes som hjelpemiddel til vurdering av risiko, med gradering av **konsekvens** og **sannsynlighet**.

Sannsynlighet	Svært høy	Moderat	Høy	Høy	Svært høy
	Høy	Moderat	Moderat	Høy	Høy
	Moderat	Lav	Moderat	Moderat	Høy
	Lav	Lav	Lav	Moderat	Moderat
		Lav	Moderat	Høy	Svært høy
		Konsekvens			

Med risiko menes i denne sammenheng faren for at det kan forekomme avvik fra for eksempel regelverk, mål, vedtak og andre føringer som kommunen har satt for virksomheten. Risiko må vurderes innenfor alle kommunens tjenesteområder.

Formålet med analysen vil derfor være å avdekke mangler og svakheter som kan føre til avvik innenfor kommunens virksomhetsområder.

Med **vesentlighet** mener vi i denne sammenheng en samlet vurdering av alvorlighetsgraden i den trusselen som den enkelte risikofaktor representerer i forhold til kommunens måloppnåelse. Hvilken betydning vil det få dersom risikoen innen et gitt område blir en realitet i form av et faktisk avvik – hvor ille er det?

Dersom man har vurdert risikoen innen et gitt område til å være høy, samtidig som en vet at ledelsen ikke har iverksatt tiltak for å redusere risiko, og at det vil få stor negativ betydning dersom situasjonen blir en realitet, er det grunn til å vurdere området som vesentlig.

Vesentlighet, altså hva som har størst (negativ) påvirkning kan vurderes ut fra ulike perspektiver, og vesentlighetsgraden avhenger av hvilket perspektiv den som gjør vurderingen har. Virksomheten som drives i kommunene er omfattende og involverer mange ulike aktører med til dels ulike interesser i kommunens virksomhet. Ulike aktører med ulike ståsteder kan ha svært ulike oppfatninger av hva som er vesentlig – for hvem er det ille?

Vesentlighet kan derfor vurderes fra ulike perspektiver:

- Fra et økonomisk perspektiv, vurdert ut fra omfanget av et tjenesteområdes driftsutgifter sett i forhold til kommunens totale driftsutgifter.
- Fra et politisk perspektiv, vurdert ut fra hvilke tjenesteområder som har størst vesentlighet sett fra de folkevalgtes perspektiv. (Her vil oppfatningene av vesentlighet trolig variere mellom de politiske grupperingene.)
- Fra brukernes perspektiv, vurdert ut fra hva brukerne av kommunale tjenester anser som vesentligst.
- Fra et medarbeiderperspektiv, vurdert ut fra hva ulike medarbeidere innenfor et tjenesteområde anser som mest vesentlig.
- Fra et samfunns- og miljøperspektiv, vurdert ut fra hva som er mest vesentlig ved kommunens virksomhet sett i forhold til storsamfunnet og miljøet.

Det er ikke mulig på noe objektivt vis å måle ulike sektorer og virksomhetsområders vesentlighet opp mot hverandre. Man måler ikke hva som er viktigst av f.eks. skole, eldreomsorg, vann og avløp, kultur osv. Men vurderingen er ment å bidra til at kontrollutvalget kan prioritere områder for forvaltningsrevisjon som er vesentlige, men altså ikke nødvendigvis den mest vesentlige. Over tid bør forvaltningsrevisjonen dekke en tilstrekkelig bred del av kommunens virksomhet.

Kommunens overordnede mål

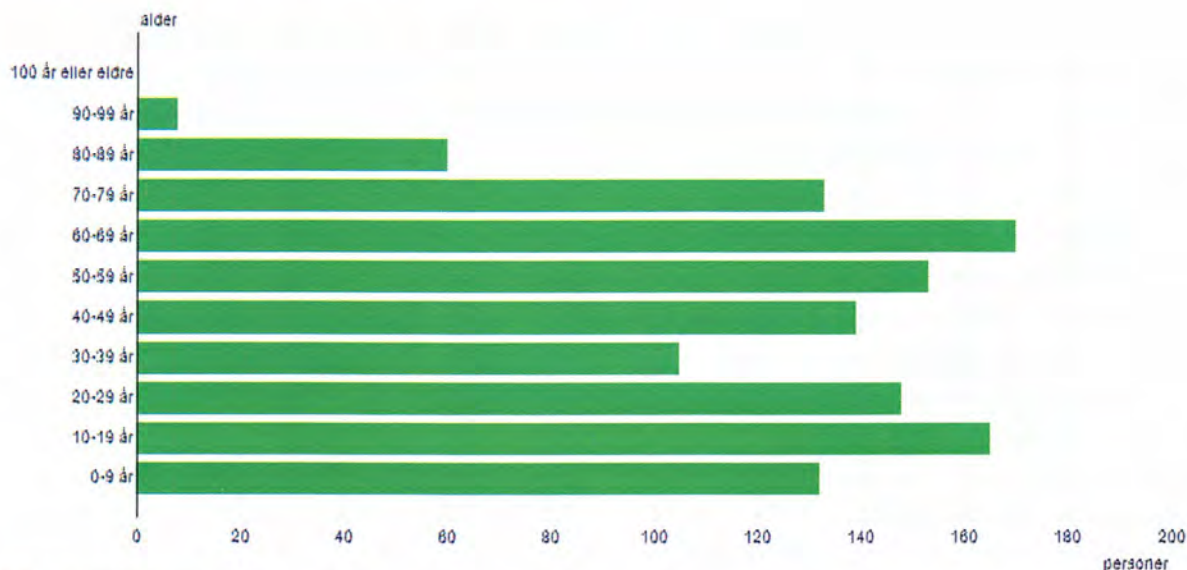
Kommunestyret har i desember 2019 vedtatt kommuneplanens samfunnsdel for 2020-2032. Planen har følgende satsningsområder:

- Oppvekst – livsmestring og kvalitet, med mål om å oppnå:
 - Barn og unge skal oppleve gode overganger mellom barnehage, grunnskole, og videregående skole
 - De som jobber med barn og unge skal ha høy kompetanse innen sine fagfelt
 - Vi skal ha gode læringsarenaer i Rødøy
 - Barn og unge skal ha kompetanse som fremmer god fysisk og psykisk helse, og som gir muligheter for å ta ansvarlige livsvalg
 - Barn og unge skal erfare at de blir lyttet til og har reell innflytelse
 - Barn og unge skal være kjent med hele kommunen, og med hverandre
- God helse og omsorg – gjennom hele livet, med mål om å oppnå
 - Ha helsefremmende og forebyggende aktiviteter
 - Ingen skal oppleve utenforskap
 - Flest mulig skal kunne bo hjemme hele livet

- Vi skal være en attraktiv kompetansearbeidsplass
- Vi skal være en foregangskommune innen samskaping i helsesektoren
- Befolkningsutvikling – snu nedgang til vekst, med mål om å oppnå:
 - Rødøy skal være en trygg og trivelig kommune å bo i
 - Ungdommen vår skal få muligheter som gjør at de ønsker å bli i kommunen
 - Vi skal tiltrekke oss tilflyttere og besøkende
- Næringsutvikling – allsidighet og økt verdiskaping, med mål innen
 - Landbruk
 - Fiskeri og havbruk
 - Reindrift
 - Reiseliv
 - Vi skal være en gründervennlig kommune
 - Vi skal bidra til næringsvekst og innovasjon
 - Vi skal tilby god veiledning som passer befolkningen og næringslivets behov
- Arealstrategiene – realisere fordelene ved god plass, med fokusområder
 - Boligutvikling
 - Næringsutvikling
 - Infrastruktur

Aldersfordeling og befolkningsutvikling

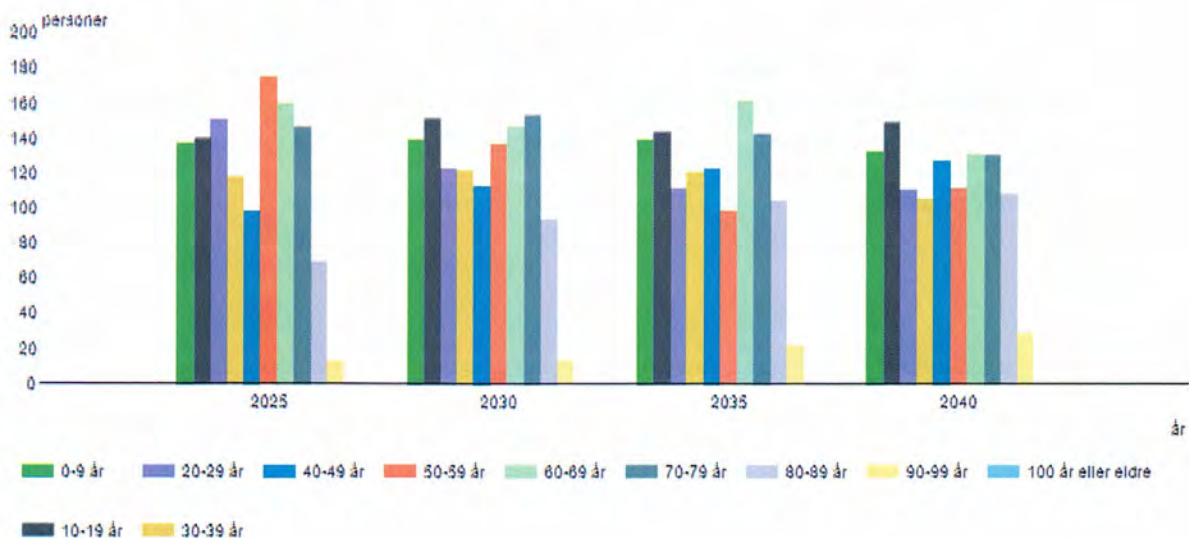
07459: Befolkning, etter alder, Rødøy, Personer, 2020.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

SSB Befolkningsprognose, MMMM-alternativet:

11888: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter alder og år. Rødøy, Hovedalternativet (MMMM).

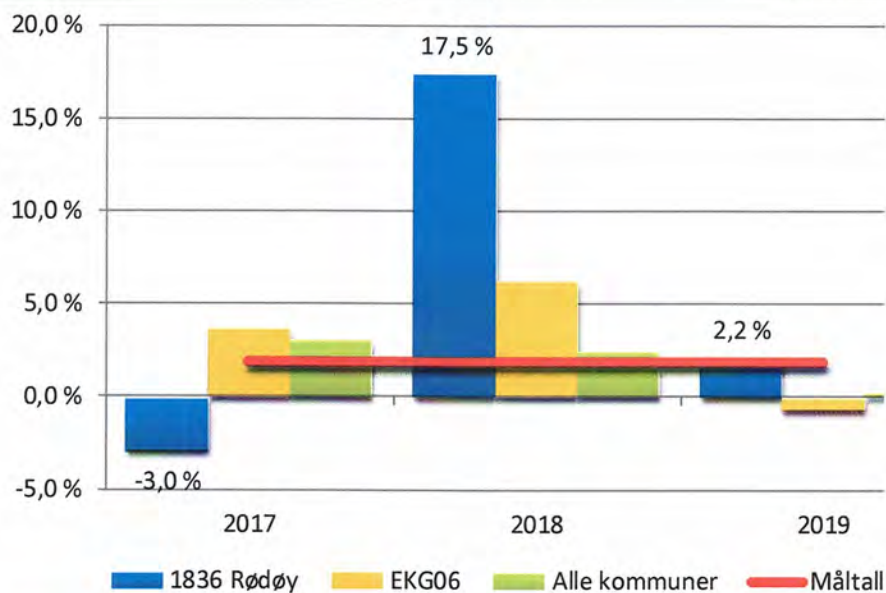
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Utvalgte nøkkeltall / sammenligning med KOSTRA-gruppe:

Økonomi:

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter

Måltall: 2,0 %

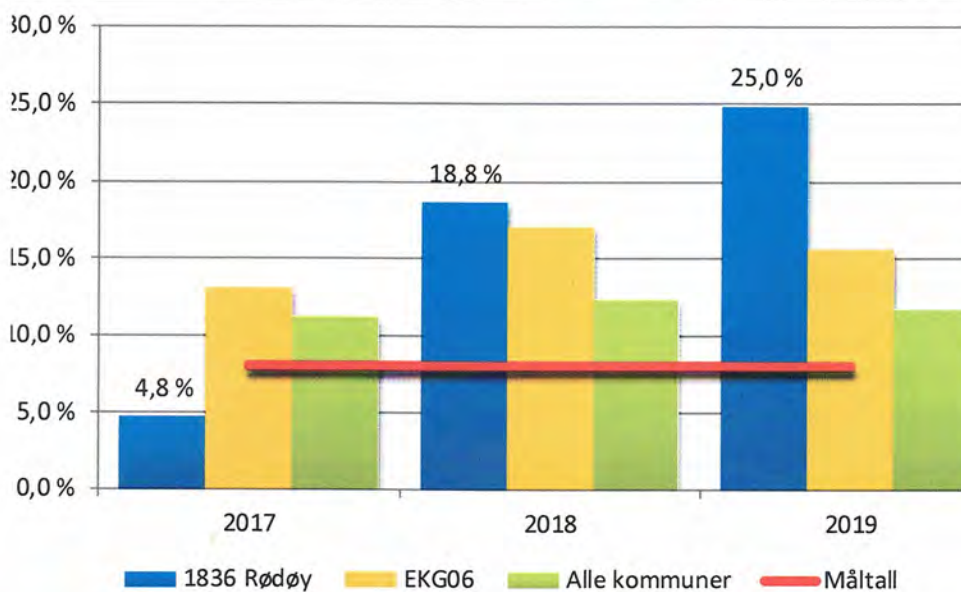

	2017	2018	2019
1836 Rødøy	-3,0 %	17,5 %	2,2 %
EKG06	3,7 %	6,2 %	-0,7 %
Alle kommuner	3,0 %	2,5 %	0,2 %
Måltall	2,0 %	2,0 %	2,0 %

DRI = driftsinntekter

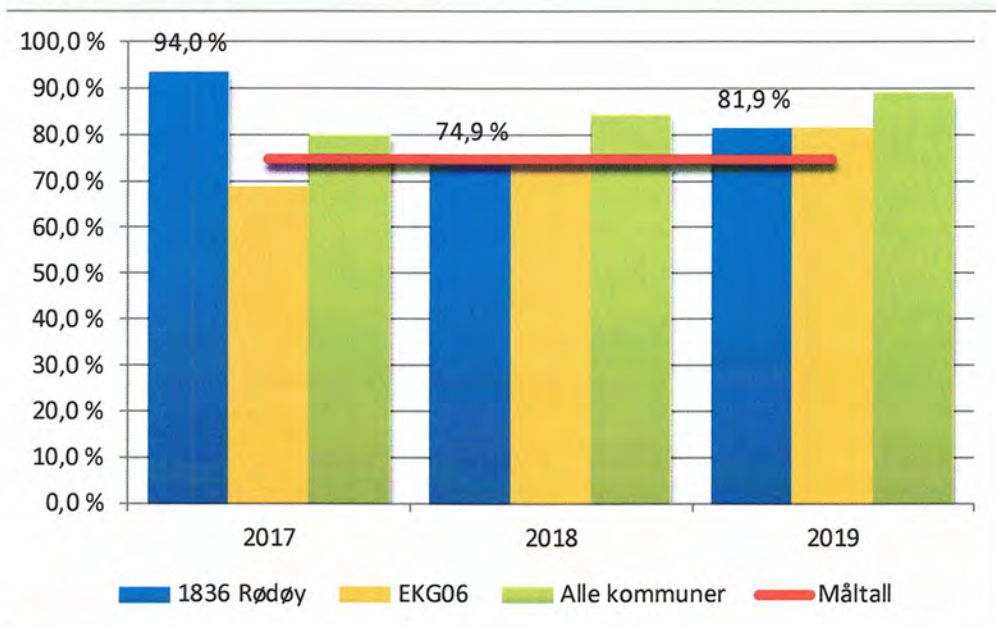
Netto disp.fond i % av DRI

Måltall: 8,0 %

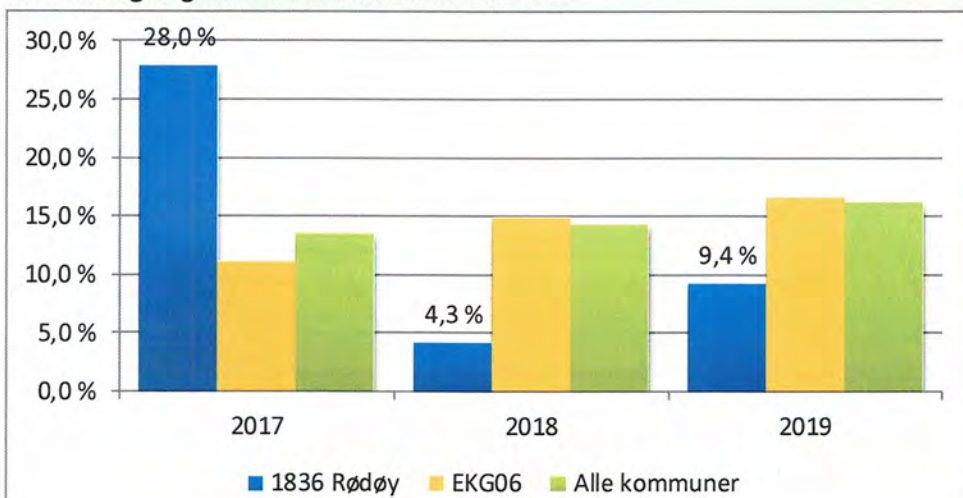

Netto LG i % av DRI

Måltall: 75,0 %

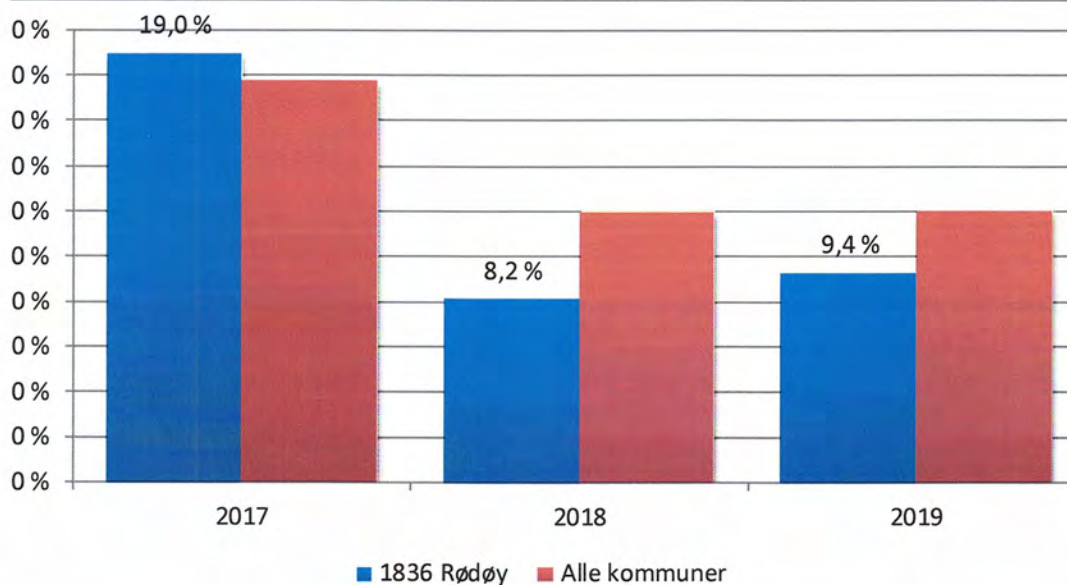

Investeringsutgifter i % av brutto driftsinntekter

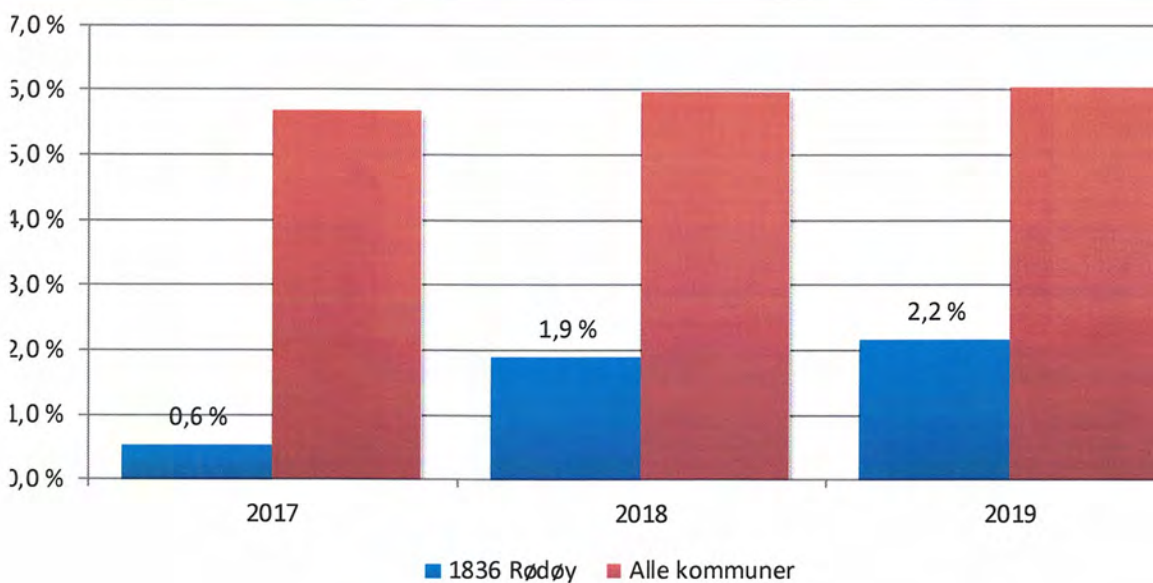

Nøkkeltall pensjon og premieavvik:

Netto pensjonsforpliktelse i % av driftsinntekter

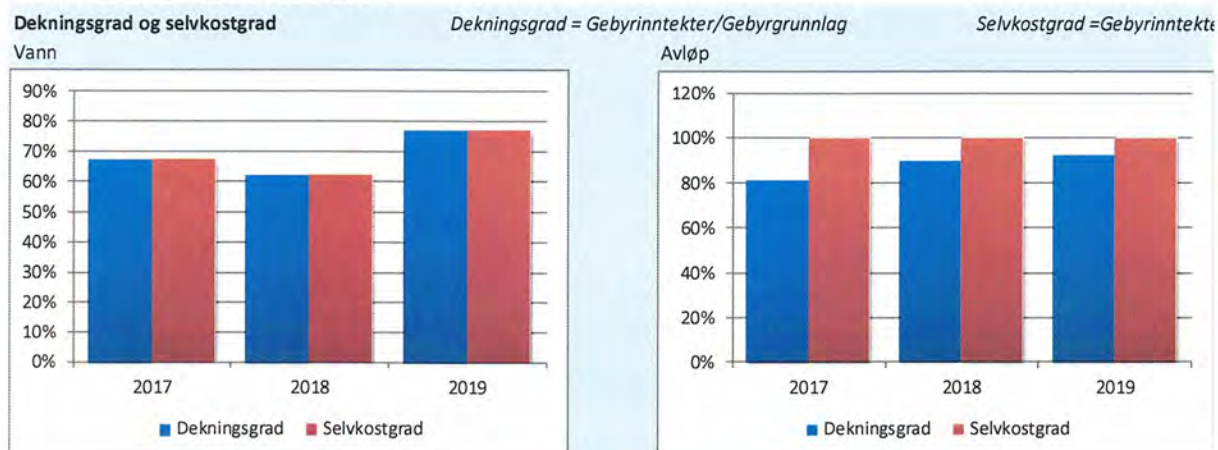

Akkumulert premieavvik i % av driftsinntekter

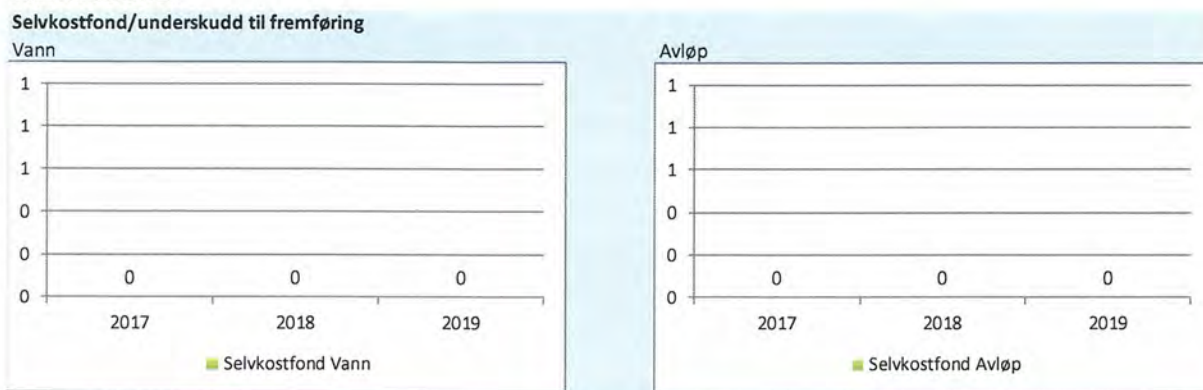

Nøkkeltall selvkost – vann og avløp

Dekningsgrad og selvkostgrad:

Selvkostfond:

Nøkkeltall tjenester:

Barn med barnehageplass 2019 86,4 prosent	Elever i SFO/AKS 2019 20,3 prosent
Elever som får særskilt norskopplæring 2019 0 prosent	Barn med plass i kommunal musikk- og kulturskole 2019 39,2 prosent
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon 2019 Kr 10 850	Mottakere av hjemmetjenester 67-79 år 2019 84,7 per 1000 innbyggere
Netto driftsutgifter til helse og omsorg i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter 2019 35 %	

Tidligere forvaltningsrevisjoner:

- Helse og omsorg (2019)
Plan for forvaltningsrevisjon forrige periode inneholdt i tillegg følgende tema som ikke ble gjennomført grunnet manglende kapasitet hos tidligere leverandør av revisjon:
 - Arbeidsmiljø og sykefravær
 - Arkiv, journalføring og henvendelser til kommunen
 - Barnevernstjenesten
 - Kvaliteten ved grunnskolen i Rødøy
 - Beredskapsplan vann, Rødøy kommune
- Tilsetting kommuneoverlege (2016 – avgrenset undersøkelse, 80 timer)

Risikovurdering med aktuelle tema for forvaltningsrevisjon

Funksjonsdyktig kommunalt folkestyre

Åpenhet og innsyn

Et fungerende demokrati forutsetter åpenhet og innsyn. Offentleglova og kommunelovens regler om møteoffentlighet skal legge til rette for at kommunens virksomhet er åpen og gjennomsiiktig. På denne måten styrkes informasjons- og ytringsfrihet, den demokratiske deltakelse, tilliten til kommunen og allmenhetens kontroll med forvaltningen.

Møteprinsippet er styrket i ny kommunelov ved at det er klargjort hva som skal anses som et folkevalgt organ og at det er en begrenset adgang til å opprette folkevalgte organ. Det skal nå fastsettes reglement for folkevalgte organers virkeområde, virksomhet og saksbehandling.

Rødøy kommune har postjournal som er tilgjengelig via forsiden på kommunens hjemmesider.

På hjemmesidene er det i tillegg oversikt over datoer for møter i politiske utvalg, samt oversikter over: hvem som er valgt til de ulike utvalgene, deres partitilknytning og kontaktinformasjon. Møtedokumenter og protokoller fra møtene er også tilgjengelige.

Norsk Presseforbund offentliggjorde i 2018 en såkalt åpenhetsindeks. Indeksen bygger på tre innfallsvinkler der en sjekker hjemmesidene, kommunene svarer på spørsmål og det blir sendt et innsynskrav til kommunene. Maks poengsum er 30,5 mens minimum poengsum er minus 13. Rødøy kommune fikk 10,0 poeng, og var dermed rangert som nummer 25 blant kommunene i Nordland.

Det er gjennomført folkevalgtopplæring i kommunen.

Ut fra en vurdering av risiko på området anbefales det ikke gjennomføring av forvaltningsrevisjon i den kommende planperioden.

Saksutredning og gjennomføring av kommunestyrets vedtak

Kommunedirektøren har etter kommuneloven ansvar for at saker til folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og at vedtak blir gjennomført uten ugrunnet opphold. Saksutredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal vedkommende si fra om det på en egnet måte.

Kontrollutvalget hadde i 2019 en gjennomgang av investeringsprosjekter 2016-2018, og fattet følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget har vurdert fremdrift i gjennomføring av investeringsprosjekter, særlig kommunestyrets vedtatte prioriterte prosjekter for 2018. Kommunestyrets vedtak (sak 077/2017) innebar en prioritert rekkefølge av 7 ulike prosjekter, hvor Helsehus Jektvik ble prioritert som nummer 1.
2. Kontrollutvalget registrerer at det for enkelte prosjekter kan stilles spørsmål med om gjennomføringen har vært tilfredsstillende. Utvalget mener spørsmålet om oppfølging av kommunestyrets vedtak bør gjøres til gjenstand for en bredere gjennomgang og vurdering. Kontrollutvalget ønsker å bestille en forvaltningsrevisjon på området for å få svar på hvordan og i hvilken grad kommunestyrets vedtak gjennomføres og følges opp.

Kommunestyret tok utvalgets vedtak til orientering. Basert på utvalgets vedtak synes det aktuelt å vurdere forvaltningsrevisjon på dette området.

Virksomhetsstyring

Internkontroll

Rådmannen skal sørge for at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll, jf. kommuneloven § 31-3. I kommunens årsberetning skal det redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll med virksomheten. Et nytt krav er at kommunedirektøren minst en gang i året skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om resultater fra statlig tilsyn.

Det er krav om internkontroll på en rekke særlovsområder, både sektorovergrepene og for de ulike tjenesteområdene i kommunen, f.eks. arbeidsmiljøloven, personopplysningsloven, opplæringsloven, barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og sosialtjenesteloven.

Generelt sett er det en risiko for at ansatte ikke har fått tilstrekkelig opplæring til å ta i bruk denne type systemer. Svikt i opplæring og / eller bruk av internkontrollsystemer kan føre til lovbrudd og manglende måloppnåelse. Det kan være aktuelt med forvaltningsrevisjon på dette området i løpet av planperioden.

Sykefravær

Rådmannen rapporterer på sykefravær i årsberetningen. Kommunen hadde i 2018 et sykefravær på 6,4 %. Tilsvarende tall for 2017 var 6,7 %. Tallene er betydelig lavere enn landsgjennomsnittet for kommuner (9,8% i 2019).

Det kommer ikke frem av rapporteringen om det er fastsatt noe konkret måltall for sykefraværsutviklingen, men Arbeidsmiljøutvalgets overordnede mål for HMS-arbeidet er at arbeidet skal bidra til lavest mulig sykefravær og høy grad av trivsel.

Arbeidsmiljø og sykefravær var ett av flere uprioriterte tema i forrige periodes Plan for forvaltningsrevisjon. Etter en samlet vurdering av risiko per 2020 foreslås det at det ikke gjennomføres en forvaltningsrevisjon på dette området.

Etikk og varsling

Et av formålene med kommuneloven er å bidra til at kommuner og fylkeskommuner er tillitskapende. KS og Transparency International Norge (TI) anbefaler at kommuner og kommunale foretak og selskap har etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte, og at retningslinjene bør være behandlet av kommunestyret. I årsberetningen skal kommunen gjøre rede for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard.

Arbeidstakere har rett, og til dels plikt, til å varsle om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Kommunen som arbeidsgiver plikt til å utarbeide rutiner for varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

Kommunen har etiske retningslinjer, som også inneholder et eget avsnitt: Ansattes ytringsfrihet og rett til å varsle.

Arkiv og dokumentasjon

Kommuner og offentlige organ har ansvar for å dokumentere sin egen aktivitet både i et kortsiktig og et langsiktig perspektiv. I tillegg har arkivene en samfunnsmessig betydning for åpenhet, demokratisk aktivitet, forskning og kulturell virksomhet. En velfungerende postjournal og arkivordning er grunnleggende forutsetninger for å ivareta dette.

Alle kommuner skal utarbeide en arkivplan som skal innrettes slik at den kan brukes som et redskap i organets internkontroll med arkivarbeidet.

En undersøkelse gjennomført av arkivverket i 2019, viser at mange kommuner ikke foretar overføringer av arkivverdig materiale fra sine elektroniske systemer til langtidslagring, og at mange kommuner opplever at det er knapphet på ressurser for å følge de lovkrav som gjelder.

Kommunen har et sak/arkivsystem. I tillegg har kommunen en rekke spesialiserte fagsystemer som ligger utenfor sak/arkivsystemet.

Det er ikke gjennomført noen forvaltningsrevisjon på dette området, men Arkiv, journalføring og henvendelser til kommunen, var ført opp som uprioritert tema i forrige planperiode. Etter en samlet vurdering av risiko kan det være aktuelt med forvaltningsrevisjon på dette området.

Informasjonssikkerhet

Informasjonssikkerhet omfatter alle tiltak som sikrer konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet til informasjon og IT-systemer, det vil si alt som sørger for å gi korrekt informasjon til de rette menneskene til rett tid.

Personopplysningsloven gjennomfører EUs personvernforordning (GDPR) i norsk rett og stiller krav om tilfredsstillende informasjonssikkerhet ved behandling av personopplysninger. Det kreves dokumentert internkontroll. Kommunen skal ha en komplett oversikt over alle personopplysninger som kommunen behandler, både innenfor de ulike tjenesteområdene og internt med kommunens ansatte og politikere. Basert på disse oversiktene skal kommunen vurdere risiko og opprette rutiner og et aktivt system for avvikshåndtering.

Kommunen skal ha databehandleravtaler med alle som behandler personopplysninger på vegne av kommunen, f.eks. leverandører av IT-systemer. Kommuner skal gjennomføre og dokumentere opplæring av alle ansatte innenfor personvern og informasjonssikkerhet.

Kontrollutvalget har så langt ikke hatt tema personvern på dagsorden. Kommunen har egen personvernerklæring.

Det er et forholdsvis nytt og omfattende regelverk som berører alle virksomheter i kommunen. Generelt er det risiko for mangler ved system og etterlevelse, hvilket kan medføre risiko for tap av data, informasjon på avveie, at nødvendig informasjon ikke er tilgjengelig for de som trenger det, tap av tillit og omdømme. Datatilsynet kan utstede store bøter for alvorlige eller omfattende brudd på lovgivningen på området.

I og med at regelverket er såpass nytt og omfattende, er det en risiko for at kommunen ikke har tilfredsstillende system for etterlevelse på dette området. På denne bakgrunn kan det være aktuelt å gjennomføre en forvaltningsrevisjon om dette temaet i løpet av valgperioden.

Anskaffelser

Reglene om offentlige anskaffelser skal bidra til effektiv bruk av samfunnets ressurser, og at det offentlige opptre med integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte. Anskaffelser over en viss verdi skal kunngjøres og gjennomføres i samsvar med regulerte prosesser, og Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) kan ilegge gebyr for brudd på lov og forskrift innen sitt område.

Reglene om offentlige anskaffelser skal også bidra til å motvirke arbeidslivskriminalitet og ivareta miljøhensyn.

Kontrollutvalget har så langt i liten grad tatt opp spørsmål om Offentlige anskaffelse / innkjøp. Rødøy ble i 2017 innklaget Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA). Gebyrstørrelsen var kr 800 000. I tillegg måtte kommunen svare for utgifter til advokat.

Brudd på regelverket om offentlig anskaffelse kan føre til omdømmetap og / eller økonomiske konsekvenser for det offentlige. Rent økonomisk kan dette dreie seg om gebyr ilagt av KOFA og / eller mulig erstatning til klager dersom kjøper har brutt regelverket. Erfaringer fra andre kommuner viser at også utgifter til juridisk representasjon og rådgivning kan anta betydelige summer.

Ut fra en samlet vurdering av risiko på dette området anbefales gjennomføring av en forvaltningsrevisjon.

Offentlig støtte

EØS-avtalen forbyr tildeling av offentlig støtte til foretak, dersom støtten kan vri eller true med å vri konkurransen og påvirke samhandelen innen EØS-området. Kommunen kan gi lovlig støtte innenfor de rammene og prosedyrekravene som følger av reglene om offentlig støtte.

En del kommuner tilbyr selv eller gjennom eierskap, varer og tjenester i konkurranseutsatte markeder, f.eks. badeland, kafedrift, utleie av næringseiendom. Konkurranseutsatt aktivitet skal være tydelig atskilt fra annen offentlig virksomhet, slik at det ikke skjer en ulovlig krysssubsidiering. Investeringer i næringsvirksomhet og omsetning av offentlig eiendom kan også gi risiko for ulovlig støtte.

Risiko for krysssubsidiering kan oppstå når kommunen eller dens foretak opererer i konkurranseutsatte markeder. Håndtering av reglene om offentlig støtte er vesentlig for tillit og omdømme.

Eiendomsskatt

Kommunestyret bestemmer om kommunen skal innføre eiendomsskatt. Rødøy kommune har eiendomsskatt, men ikke på bolig og fritidseiendommer.

Kontrollutvalget har ikke hatt henvendelser angående kommunens saksbehandling i forbindelse med eiendomsskatt. Det har heller ikke vært vurdert gjennomføring av forvaltningsrevisjon på dette området.

Eiendomsforvaltning og vern av verdier

Eiendomsforvaltningen

Kommunale eiendommer har betydelig verdi. Samlede kostnader for anskaffelse, forvaltning, drift og vedlikehold utgjør om lag 15-20 prosent av en kommunes økonomi.

God eiendomsforvaltning i kommunen handler om å gi ansatte og tjenestemottakere gode og effektive bygninger til lavest mulig kostnad. Dette innebærer å skape best mulig bygningsmessige rammer for tjenestene som leveres. Kommunen har rollen både som eier, forvalter og bruker av eiendom. Disse rollene er ulike og kan til tider ha motstridende interesser. Ansvaret for de ulike rollene bør derfor organiseres på en tydelig og hensiktsmessig måte.

Videre bør det foreligge overordnede politisk forankrede mål for bolig- og eiendomsforvaltningen, et rasjonelt system for planlegging og styring, og rapportering som bidrar til god kommunikasjon mellom bolig- og eiendomsforvaltningen og politikerne, og som kan tjene som beslutningsgrunnlag. anbefalinger innen eiendomsforvaltning tilsier at kommunen bør ha oversikt over teknisk, forskriftsmessig og funksjonell tilstand i kommunale bygg og boliger.

Kontrollutvalget har hatt eiendomsforvaltning som tema i sitt arbeid, senest i 2020. KOSTRA-tall: Areal fordelt per innbygger for kommunale formålsbygg er 9,39 i Kostragruppe 6, men 13,26 Rødøy, altså cirka 40 % høyere enn snittet. Det kan være aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon de kommende årene.

Tjenesteyting – kvalitet, rettssikkerhet og produktivitet

Barnehage

Som eier og myndighetsutøver har kommunen mange oppgaver på barnehageområdet. Kommunen skal blant annet sørge for plass til alle barn med rett til barnehageplass, drifte egne barnehager i samsvar med gjeldende krav, godkjenne barnehager, yte tilskudd til private barnehager, samordne opptak, drive veiledning og føre tilsyn både etter barnehageloven og etter forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager.

I Undervisningsdirektoratets foreldreundersøkelser for barnehager fremkommer det ikke tall for Rødøy kommune. Kommunen har en høy andel barn i barnehage. Det er forholdsvis høye driftsutgifter til barnehage, men dette skyldes den desentraliserte strukturen. Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år er imidlertid ikke langt over snittet i Kostragruppe 6. (2019: 8,5 % mot 7,8 %)

Grunnskole

Kommunen har ansvaret for grunnskoleopplæringen. Kommunen skal sørge for at opplæringen tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte elev, jf. Opplæringsloven § 1-3. Dette stiller store krav til planlegging og organisering. Kommunen skal ha et system som gjør det mulig å vurdere om kommunen ivaretar sine forpliktelser etter opplæringsloven, jf. § 13-10.

Kompetanseheving for lærere i barne- og ungdomsskolen er fortsatt et nasjonalt satsingsområde. Det legges særlig vekt på videreføring og utvidelse av antall plasser på lederutdanning for rektorer, og videreføring og økte økonomiske intensiver til å gjennomføre etter- og videreutdanning for lærere.

Grunnskolepoeng (samlet poengsum beregnet ut fra alle standpunkt- og eksamenskarakterene på vitnemålet) var 45,3 for skoleåret 2018/2019. Dette er betydelig lavere enn fylkessnittet på 41,7. Kun ett år tilbake (2017/2018) var tilsvarende tall 41,4 mot 41,6 for fylket. Kommunens skoler oppfyller statens norm for lærertetthet. Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring, slik dette er rapportert i KOSTRA, er 0 timer. For snittet i Kostragruppen var tallet 69,4 i 2019.

I forrige Plan for forvaltningsrevisjon var Kvaliteten ved grunnskolen i Rødøy, satt opp som et uprioritert tema.

Etter en samlet vurdering anbefales det ikke gjennomført forvaltningsrevisjon innen dette området i planperioden.

Barnevern

Barnevernets oppgaver er regulert i lov om barnevernstjenester. Hovedoppgaven er å sikre at barn og unge får trygge oppvekstvilkår, og at de som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barneverntjenesten skal medvirke til at barns interesser ivaretas også av andre offentlige organer, og skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer.

Det er gjort flere endringer i barnevernloven i 2018, og forslag til ny barnevernslov har vært på høring i 2019. Lovendringene vil ytterligere styrke barnets perspektiv og bidra til økt vekt på forebygging og tidlig innsats.

Kommunen har eget barnevern, men har inngått avtaler om interkommunalt samarbeid med Bodø kommune når det gjelder interkommunal barnevernvakt.

Kommunens netto driftsutgifter per år per innbygger til barnevernet er kr 1 092 (2019), betydelig lavere enn Kostragruppe 6 (kr 2 689). Kommunen har betydelig lavere utgifter per barn i barnevernet enn Kostragruppen (kr 82 750 i 2019, mot kr 136 075). Dette kan tyde på at andre kommuner i gruppen generelt er inne med mer kostbare tiltak per barn.

Barnevern har ikke vært gjenstand for forvaltningsrevisjon, men var satt opp som tema for forvaltningsrevisjon i forrige periode.

Ut fra en vurdering av risiko på området, anbefales det ikke gjennomført forvaltningsrevisjon.

Sosiale tjenester

Formålet med sosialtjenesteloven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet. Utsatte barn og unge og deres familier skal få et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

Kommunen skal ha kunnskap om innbyggernes levekår, finne forebyggende tiltak og tilby tjenester som skal bidra til sosial trygghet og bedre levekår for økonomisk vanskeligstilte.

Utbetalinger til sosialhjelp økte fra kr 222 000 i 2017 til 331 000 i 2018. I 2018 var gjennomsnittlig stønad per innbygger 16 år og over kr 371, hvilket er betydelig lavere enn i samtlige kommuner i regionen.

Ut fra en samlet vurdering av risiko anbefales det at det ikke gjennomføres forvaltningsrevisjon i planperioden.

Helse og omsorgstjenester

Kommunene har ansvar for tjenestetilbudet til alle mennesker med behov for pleie- og omsorgstjenester, uten hensyn til alder eller diagnose. Omfanget av pleie- og omsorgstjenestene har økt de siste årene. Det økende behovet skyldes både at tjenestetilbudet har blitt bygd ut i takt med at det blir stadig flere eldre, særlig i aldersgruppen over 90 år, og at det har vært en sterk økning i antall yngre mottakere (under 67 år).

Kommunale helse- og omsorgstjenester består i hovedsak av ulike former for hjemmetjenester, som for eksempel hjemmesykepleie og praktisk bistand, opphold i institusjon, herunder sykehjem, og tilbud om avlastningstiltak, støttekontakt og omsorgslønn. Personer under 67 år med langvarig og stort behov for personlig assistanse har rett til å få slike tjenester organisert som brukerstyrt personlig assistanse, jf. Pasient og brukerrettighetsloven § 2-1d.

Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter er 31,4 % i Rødøy, noe som er lavere enn snittet i Kostragruppen. Kommunen brukte omtrent 48 664 kroner per innbygger til helse- og omsorg per innbygger i 2019, noe som er cirka 4 000 kroner lavere enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 6.

Institusjonsdrift:

Per 2019 er andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem på 11,7 %, som er litt lavere enn Kostragruppen (16,0% - 2018-tall). Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon er kr 10 850 i Rødøy, mens det er kr 4 139 i Kostragruppen.

Fylkesmannen gjennomførte i 2018 et tilsyn med Alderstun omsorgssenter med tema tvungen helsehjelp etter pasient- og brukerrettighetsloven. Det ble funnet ett avvik i og med at det på tidspunktet for tilsynet ikke var etablert et system som sikret fortløpende vurdering av tvangstiltak ved Alderstun omsorgssenter.

Hjemmetjeneste:

Andel innbyggere som er over 80 og som bruker hjemmetjenester er 64,7 % i Rødøy i 2019, betydelig høyere enn i Kostragruppen (34,7 %).

Det ble så sent som i 2019 utført en forvaltningsrevisjon med tema Helse og omsorg. Det anbefales ikke gjennomføring av forvaltningsrevisjon på dette området.

Beregning av selvkost og fastsettelse av gebyr

Vannforsyning, avløp, renovasjon, feiing og byggesaksbehandling finansieres gjennom gebyrer fra innbyggerne. Regler om beregning av selvkost er hjemlet i kommuneloven § 15-1 og forskrift om beregning av selvkost. Forskriften gir rettslig bindende regler for hvordan samlet selvkost for et tjenesteområde skal beregnes.

Det er først og fremst vann og avløp som er de store selvkostområdene i en kommune. Det kan være aktuelt å gjennomføre en forvaltningsrevisjon i den kommende perioden med tema selvkost vann og avløp.

Vann og avløp

Kommunen skal sørge for en tilstrekkelig og sikker vannforsyning, og en miljømessig riktig avløpshåndtering. Alle kommuner skal ha beredskapsplaner for drikkevannsforsyning. I mange kommuner er vann- og avløpsnettene gamle og det er store kostnader knyttet til vedlikehold og fornying. Klimaendringer med hyppige og voldsomme nedbørsmengder kan være en utfordring dersom lednings-nettet er gammelt og/eller underdimensjonert.

Drikkevannsforskriften §§ 6 og 7 setter krav om farekartlegging og farehåndtering og om internkontroll for alle vannverkseiere. Det er krav om internkontroll også på avløpsområdet, og kommunen skal blant annet ha en samlet oversikt over overløp, jf. Forurensningsforskriften kapittel 13 og 14.

Rødøy omfattes ikke av bedreVANN – Kommunenes system for benchmarking av vannforsyning. Det har vært forholdsvis lite investeringer innen vannforsyning de siste årene.

Feil eller uhell knyttet til vannforsyning kan ha store konsekvenser, kostnadmessig og i verste fall helsemessig, for kommunen og for andre arbeidsplasser. Det anbefales gjennomføring av

en forvaltningsrevisjon på området, med vinkling f.eks i forhold til internkontroll og beredskap.

Renovasjon

Økonomisk vekst og forbruk gjør at avfallsmengdene fortsetter å vokse i Norge. Målet er å produsere mindre avfall, samtidig som ressursene utnyttes bedre. Avfall kan påvirke miljøet direkte ved at dårlig avfallshåndtering eller forsøpling endrer økosystemene. Gode systemer for innsamling av avfall og oppfølging av forsøplingsaker er viktige tiltak for å hindre forsøpling, helse- eller luktproblemer eller andre forurensningsulemper som følge av avfall. Kommunen skal blant annet sørge for at det er etablert et system for innsamling av husholdningsavfall og at det gis nødvendig informasjon om avfallshåndtering til husstander og bedrifter.

I tillegg til den lovpålagte renovasjonsordningen, er det mange kommuner eller kommunale selskaper som driver næringsrettet renovasjonsvirksomhet. Kommunene Rødøy, Rana, Hemnes, Lurøy, Nesna og Tæna har satt ut renovasjonstjenesten til Helgeland avfallsforedling IKS (HAF). Selskapet skal ivareta eierkommunenes behov knyttet til renovasjon og septik.

Det er ikke gjennomført forvaltningsrevisjon innen dette området tidligere. Fordi HAF er eid av flere eiere vil det være hensiktsmessig å få samordnet bestilling av eventuell forvaltningsrevisjon med de øvrige eierkommunenes kontrollutvalg, dersom forvaltningsrevisjon skal være aktuelt. Dette først og fremst fordi en slik revisjon vil være svært ressurskrevende.

Rana kontrollutvalg fikk i 2019 utført en selskapskontroll med HAF – enkelt sagt en kontroll fra Rana sin side med egen kommunes forvaltning av sine eierinteresser i selskapet. Noen av funnene i denne kontrollen er som følger:

- De skriftlige rutinene for beregning av selvkost er svært begrenset
- HAF har ikke presentert selvkostfondet som en del av selskapsregnskapet slik retningslinjene tilsier.
- Mangelfull rapportering knyttet til selvkostfondet medfører at det ikke er grunnlag for å sikre at bruk av selvkostfondet skjer i henhold til generasjonsprinsippet.

Revisors konklusjon etter kontrollen innledes på følgende vis:

Undersøkelsen viser at det over tid har vært mangelfull eierstyring og selskapsledelse av HAF IKS. Revisjonen mener at dette skyldes både manglende eierstyring fra eierne slik som Rana kommune, men også svake saksutredninger og rutiner hos selskapet. Revisjonen merker seg at det er iverksatt tiltak både fra eierne og fra selskapet for å få til en bedre styring og kontroll av selskapet.

En av anbefalingene i rapporten er at i forhold til eierstyring bør Rana kommune (og de øvrige eierne) sørge for å fullføre arbeidet med en eierstrategi for selskapet. Rødøy kommunestyre har i sin sak 79/2018 bedt om en eierstrategi for selskapet, og at denne legges frem for kommunestyret til behandling.

Tidligere rapporter tilknyttet HAF:
(2012) Rana kommune: forvaltningsrevisjon av selvkost
(2007) Nesna kommune: eierskapskontroll

Øvrige eieres kontrollutvalg er i en prosess med utarbeidelse av Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023. Så langt har kontrollutvalgene i Rana og Hemnes valgt å ikke prioritere opp forvaltningsrevisjon innen renovasjon.

Etter en samlet vurdering av risiko synes det aktuelt å gjennomføre en forvaltningsrevisjon i forhold til HAF i planperioden. Det synes imidlertid ikke realistisk at Rødøy kommune alene skal bestille en forvaltningsrevisjon på dette området. Til sammenligning har kommunene som er eiere av renovasjonsselskapet i Salten gjennomført 4 forvaltningsrevisjoner og 1 eierskapskontroll i perioden 2007-2020. Rapportene er i all hovedsak behandlet i samtlige kommuner.

Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon

Tema	Vinkling	Risiko	Vesentlighet
Offentlige anskaffelser	Flere mulige vinklinger, bl.a: <ul style="list-style-type: none"> - System og rutiner for etterlevelse av regelverk på området - Etterlevelse av kjøp i medhold av eller utenom inngåtte rammeavtaler - Kontraktsoppfølging inngåtte avtaler. 	Høy	Vesentlig for å unngå ineffektive innkjøp, eller merkostnader som følge av feil eller lovbrudd
Renovasjon	Flere mulige vinklinger: <ul style="list-style-type: none"> - Selvkost. - Drives HAF effektivt og etter hensikten - Etterlevelse regelverk om offentlig anskaffelse 	Høy	Vesentlig i forhold til å sikre effektiv drift av eget selskap og et fungerende marked.
Informasjonssikkerhet	GDPR, Generell internkontroll	Høy	Vesentlig for at personopplysninger ikke kommer på avveie og at ansatte har nødvendig informasjon
Vann og avløp	Selvkost	Høy / middels	Vesentlig for kommunen og dens kunder
Vann og avløp	Internkontroll og beredskap	Høy	Vesentlig i forhold til økonomi og velferd.
Eiendomsforvaltning	Rasjonell, effektiv planlegging og drift av kommunens bygningsmasse	Høy / middels	Vesentlig for økonomi og brukerne av kommunens bygg
Post og arkiv	Regeletterlevelse, kompetanse	Middels / høy	
Oppfølging av kommunestyrets vedtak	Systematisk oppfølging Etterlevelse Forsvarlig utredning	Høy / middels	Vesentlig for effektiviteten i det politiske styringssystemet
Internkontroll og kvalitetssystem	Bruk av kommunens kvalitetssystem Rutiner for faglig / forsvarlig tjenesteutøvelse Avvikshåndtering	Høy	Vesentlig av hensyn til den enkeltes velferd og kommunens økonomi

Overordnet analyse og plan for eierskapskontroller

med risiko- og vesentlighetsvurderinger

Perioden 2022 – 2023

Rødøy kommune

Innhold

1.	Nærmere om eierskapskontroll	3
1.1	Lovgrunnlaget.....	3
1.2	Styring av utskilt kommunal virksomhet.....	4
1.3	Hvilke organisasjonsformer omfattes av selskapskontrollen	6
1.4	Innholdet i risiko- og vesentlighetsvurderingen	7
2.	Rødøy kommunes eierskap	9
2.1	Hva eier Rødøy kommune.....	9
2.2	Hvordan forvaltes kommunens eierskap	9
2.3	Hvor vesentlig er det enkelte selskap	10
2.4	Hvilken risiko er knyttet til det enkelte eierskap	11
2.5	Hvilke selskaper og øvrige temaer er aktuelle for selskapskontroll	12
3	Oppsummering	14

1. Nærmere om eierskapskontroll

Kommunene har stor grad av frihet når det gjelder organiseringen av den kommunale virksomheten og har i lang tid gjort bruk av fristilte organisasjonsmodeller. Organisering av kommunal virksomhet i egne rettssubjekter utfordrer de vanlige ansvars- og styringslinjene. For å avhjelpe denne utfordringen har kommuneloven egne bestemmelser om kommunestyrets tilsyn og kontroll med slik utskilt virksomhet. Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsynet med kommunens forvaltning og én av oppgavene er å påse at kommunen fører tilsyn med sine interesser i selskaper – det vil si eierskapskontroll eller selskapskontroll. I dette dokumentet brukes disse begrepene om hverandre. Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak.

Plan for selskapskontroll skal være basert på en overordnet analyse av eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger. Analysen skal ta sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll i de ulike sektorer og med de ulike selskapene.

Denne analysen er utarbeidet av Salten Kontrollutvalgsservice sommeren 2022. Til grunn for dokumentet ligger «Veileder i selskapskontroll» utarbeidet av Norges kommunerevisorforbund høsten 2018. Informasjon om kommunens eierskap er primært hentet fra kommunens siste eierskapsmelding og fra kommunens regnskap. Det er utover dette ikke gjort omfattende informasjonsinnhenting omkring de ulike eierskapene, og vurderinger av risiko og vesentligheter må således betraktes som en relativt enkel subjektiv betraktning.

1.1 Lovgrunnlaget

Kontrollansvaret for kommunens eierskap er fastslått i kommuneloven. Det heter blant annet i §23-2 at kontrollutvalget som en av sine oppgaver skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll). Om eierskapskontroll i §23-4 står følgende:

«Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.»

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegerer til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.»

Det er verdt å merke seg at lovkravet om risiko- og vesentlighetsvurderinger knyttet til eierskapene er nytt i kommuneloven av 2018. Loven gir ingen konkret definisjon av «risiko- og vesentlighetsvurderinger», men departementet har gitt en utdypning av begrepet sett i sammenheng med tidligere kommunelov: «en vurdering av på hvilke områder av kommunens virksomhet det er risiko for vesentlige avvik i forhold til de vedtak, forutsetninger og mål som er satt for virksomheten». Utover dette har sekretariatet basert analysearbeidet på NKRFs veileder.

Ansvar for ajourføring av kommunens eierskap er også innskjerpet den i nye kommunelov ved at det nå ligger krav om utarbeidelse eierskapsmelding, jfr §26:

«Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde

- a. kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring*
- b. en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i*
- c. kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.»*

Samlet sett viser de nye bestemmelsene at ansvaret for kommunenes eierstyring overfor kommunalt eide selskaper mv. er styrket i det nye lovverket.

1.2 Styring av utskilt kommunal virksomhet

At virksomheter eller tjenester skilles ut som egne foretak eller selskaper innebærer at betingelsene for folkevalgt styring og kontroll, og til dels også politikerrollen, endres. Dette medfører at styringen vil være av en annen art enn den politiske styringen av

kommunens øvrige virksomhet. De mest brukte argumentene for å skille ut virksomhet i selskaper og foretak er knyttet til kostnadseffektivitet, tjenestekvalitet, konkurranseutsetting, oppgave- og ansvarsfordeling og oversiktighet. Med en slik organisering får folkevalgte ansvar for å fastsette mål og å føre kontroll med måloppnåelse, mens selskapets styre og ledelse har ansvar for valg og bruk av virkemidler.

Styringsvirkemidlene i en utskilt virksomhet er ikke de samme som for kommunens egen virksomhet. Ved at virksomheten legges til en enhet fristilt fra kommunens administrasjon mister kommunestyret sin rett til direkte instruksjon. Kommunestyret kan kun instruere den eller de representantene som opptre i eierorganet på kommunestyrets vegne, for eksempel i et representantskap. Organer eller ansatte i selskapene kan ikke instrueres direkte.

Kommunens egenkontroll består av administrasjonssjefens internkontroll og kontrollfunksjonene underlagt kontrollutvalget. Når virksomhet skilles ut i egne juridiske enheter er det ikke lenger administrasjonssjefen som har ansvaret for internkontrollen, men styret i den aktuelle virksomheten. Selskapsformer som bygger på annet lovverk enn kommuneloven, har ikke nødvendigvis de samme juridiske kravene til internkontroll som en kommune. For en offentlig eier er det likevel viktig å påse at styret har den nødvendige kontroll med virksomheten. Forvaltningsrevisjon med hjemmel i kommuneloven § 23-3 dekker heller ikke virksomhet som er organisert som egne rettssubjekter. Dette erstattes av eierskapskontroll, som ifølge kommuneloven §23-4 gir adgang til å kontrollere utøvelse av kommunens eierskap.

Kontrollmulighetene består med dette av to former: eierskapskontroll eller forvaltningsrevisjon i selskaper. Eierskapskontrollen går ut på å undersøke om kommunen har en forsvarlig forvaltning av sine eierinteresser i selskaper. Dersom selskapskontrollen skal omfatte selskapets virksomhet – spørsmål som krever innsyn i selskapets drift - må dette gjøres i form av en forvaltningsrevisjon. Det kan være en glidende overgang mellom kontroll av eierskapsutøvelsen og revisjon av selskapet (forvaltningsrevisjon). Et typisk eksempel er samfunnsansvar (f.eks. etikk, varsling og anskaffelser). Andre eksempler på tema som må undersøkes gjennom forvaltningsrevisjon, er regelverksetterlevelse (f.eks. anskaffelser og offentlighet), selvkost og annen måloppnåelse/gjennomføring av virksomheten.

1.3 Hvilke organisasjonsformer omfattes av selskapskontrollen

Eier har i utgangspunktet ikke innsyn i selskapets interne anliggender, selv om det er kommunen som er eier av selskapet. I aksjeselskaper har for eksempel ikke eiere alminnelig rett til innsyn i selskapet, men må forholde seg til rapportering fra selskapets styre. Kontrollutvalget og revisor har imidlertid rett til innsyn i kommunens selskaper for å kunne drive kontrollvirksomhet, jfr kommuneloven §23-6 (utdrag):

«Kontrollutvalget kan kreve de opplysningene som er nødvendige for å gjennomføre sin kontroll, fra

- a. interkommunale selskaper etter IKS-loven*
- b. interkommunale politiske råd*
- c. kommunale oppgavefellesskap*
- d. aksjeselskap der en kommune eller fylkeskommune alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer.*

Kontrollutvalget kan foreta undersøkelser i virksomheten hvis det er nødvendig.

Kommunestyret og fylkestinget kan fastsette regler om kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper som er nevnt i første ledd, og om hvilke dokumenter mv. som skal sendes til kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets innsynsrett og rett til å foreta undersøkelser etter første og andre ledd gjelder på tilsvarende måte overfor andre virksomheter som utfører oppgaver på vegne av kommunen eller fylkeskommunen. Innsynet og undersøkelsene skal imidlertid bare omfatte det som er nødvendig for å undersøke om kontrakten blir oppfylt.»

Det er utvilsomt at alle aksjeselskaper og interkommunale selskaper (IKS-loven) er omfattet av bestemmelsen. Vertskommunesamarbeid etter § 20 faller ikke inn under selskapskontrollen, likeledes kommunale foretak. Disse er ikke egne rettssubjekter og vil omfattes av den ordinære forvaltningsrevisjonen av kommunens virksomhet. Det er kun de samarbeidene som kan anses som egne rettssubjekter som naturlig kan omfattes av selskapskontroll.

Det eksisterer noe ulike tolkninger hva angår andre selskapsformer. Det kan vurderes om enkelte samvirkeforetak og foreninger også bør anses for å være et eierskap i tilfeller der de bedriver økonomisk aktivitet og kan sees på som en alternativ organisasjonsform til

for eksempel aksjeselskap.

Stiftelser er ikke omfattet av selskapskontrollbegrepet. Stiftelser eies ikke av noen, og det er dermed ikke eierinteresser å føre kontroll med. Stiftelser er ment å være helt selvstendige fra stifterne, og stifterne kan ikke ha eierrådighet. Mange kommuner har opprettet stiftelser, alene eller sammen med andre, for å ivareta kommunale oppgaver. Disse stiftelsene har gjerne kommunalt oppnevnte styremedlemmer og/eller drives helt eller delvis ved hjelp av kommunale tilskudd. Kommunen kan ha et behov for kontroll med denne virksomheten, men kan ikke gjøre dette gjennom selskapskontroll.

Kontrollutvalget kan eventuelt kontrollere kommunens egen oppfølging gjennom forvaltningsrevisjon.

Oppsummert kan man si det slik om hvilke selskaper som omfattes av selskapskontrollen:

Er omfattet av selskapskontroll: aksjeselskaper, interkommunale selskaper, interkommunale samarbeid som er organisert som egne rettssubjekter

Kan være omfattet av selskapskontroll: Samvirkeforetak, foreninger

Ikke omfattet av selskapskontroll: Stiftelser, kommunale foretak, interkommunale samarbeid som *ikke* er organisert som egne rettssubjekter.

1.4 Innholdet i risiko- og vesentlighetsvurderingen

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Det er opp til det enkelte kontrollutvalg å organisere arbeidet med overordnet analyse.

Analysen bør som minimum inkludere en fullstendig oversikt over kommunens eierskap og en vurdering av behovet for kontroll med hvert av disse. Det er en fordel å samordne arbeidet med overordnet analyse og forslag til plan der selskaper eies av flere kommuner sammen.

Analysen bør inkludere en gjennomgang av kommunens styringssystem for eierskapsutøvelse og vurdere risiko på bakgrunn av kjente erfaringer med dette. Det bør legges mest innsats i risikovurdering for de selskapene med høyest vesentlighet. Det kan i tillegg vurderes om gjennomgående kontrolltemaer kan være aktuelle i tillegg til kontroller i enkeltselskaper.

Dette analysedokumentet og plan for selskapskontroll presenteres kontrollutvalg og kommunestyret i slutten av valgperioden. Etter loven skulle dette vært gjort innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Kontrollutvalgsekretariatet har derfor valgt å gjøre en enkel risiko- og vesentlighetsvurdering, som tilfredsstillende minimumskravene i veilederen. Det er prioritert å gi en oppdatert oversikt over relevante eierskap, en enkel vurdering av vesentlighet spesielt, og i noen grad risiko. Til slutt presenteres en oppsummering som drøfter selskaper og/eller tema som er mest aktuelle for kontroll.

I risiko- og vesentlighetsvurderingen benyttes matrise med fargeskala som trafikklyssystem. Grønn farge angir: lav risiko/vesentlighet. Gul farge: moderat risiko/vesentlighet. Rød farge: høy risiko/vesentlighet.

2. Rødøy kommunes eierskap

I henhold til kommuneloven §26 skal kommunen vedta en eierskapsmelding som sier noe om kommunens prinsipper for eierstyring, gi en oversikt over selskaper, foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har (eier)interesser i og formål med sine eierinteresser.

I denne overordnede analysen belyses fem hovedspørsmål:

- Hva eier kommunen?
- Hvordan forvaltes kommunens eierskap?
- Hvor vesentlig er det enkelte eierskap?
- Hvilken risiko er knyttet til det enkelte eierskap?
- Hvilke selskaper og øvrige temaer er aktuelle for selskapskontroll?

2.1 Hva eier Rødøy kommune.

Rødøy kommunestyre behandlet sist sitt eierskapsdokument i april 2021, sak 21/21. I henhold til bestemmelsen om hvilke selskaper som er aktuelle for selskapskontroll, jfr kap 1.3, gjengis her kun eierinteresser i aksjeselskaper, interkommunale selskaper, interkommunale samarbeid som er organisert som egne rettssubjekter, samvirkeforetak og foreninger.

Kommune	Selskap	Selskapsform	Kontrollert
Rødøy	Helgeland avfallsforedling	Interkommunalt selskap	nei
Rødøy	Rødøy Produkter	Aksjeselskap	nei
Rødøy	Rødøy Utleiebygg	Aksjeselskap	nei
Rødøy	Helgeland Reiseliv	Aksjeselskap	nei
Rødøy	Kommunekraft	Aksjeselskap	nei
Rødøy	Salten Kontrollutvalgsservice	Kommunalt oppgavefelleskap	nei
Rødøy	RKK Salten (Regionalt kontor for kompetanseutvikling)	Kommunalt oppgavefelleskap	nei
Rødøy	Salten Regionråd	Interkommunalt samarbeid under o	nei
Rødøy	IUA Salten	Kommunalt oppgavefelleskap	nei
Rødøy	Interkommunalt arkivsamarbeid i Nordland	Kommunalt oppgavefelleskap	nei

I kolonnen lengst til høyre markeres hvorvidt selskapet har gjennomgått eierskapskontroll siste to valgperioder. Det har ikke vært gjennomført eierskapskontroller i Rødøy kommune etter 2018.

2.2 Hvordan forvaltes kommunens eierskap

Hvordan kommunens eierskap forvaltes kan sies å være selve hovedproblemstillingen for

selskapskontrollen, og det spørsmålet eierskapskontrollen er ment å gi svar på. I en overordnet analyse kan man prøve å danne seg en mening om hva vi allerede vet om dette. Som nevnt har Rødøy kommune nylig vedtatt en egen eierskapsmelding. Hvorvidt og hvordan denne anvendes er vanskelig å gi en objektiv vurdering av, uten ytterligere analyse, dybdeintervjuer og kontroll. Da kommunestyret vedtok eierskapsmeldingen i 2021, ble denne vedtatt som fremlagt sammen med prinsipper for eierstyring og formål med eierskapene for IKS og AS.

Det varierer hvor systematisk kommunene jobber med eierstyring. Selv om en kommune har vedtatt en eierskapsmelding, eller andre styringsdokumenter, er det viktig å vurdere hvordan systemene for eierstyring fungerer i praksis. Veilederen peker på at dette i seg selv være et hovedfunn for selskapskontrollen og noe kontrollutvalgene kan ta tak i. Dersom dette er veldig tydelig kan det kanskje være noe kontrollutvalget kan påpeke allerede etter analyseprosessen.

2.3 Hvor vesentlig er det enkelte selskap

Det anbefales å begynne med vurderingen av vesentlighet. Dersom vi gjør dette kan vi styre ressursene til risikovurdering mot de selskapene vi oppfatter som vesentlige og gjøre analysen av risiko enklere for de som vurderes som mindre betydningsfulle og dermed uansett ikke vil være aktuelle til å tas med i planen for selskapskontroll.

I korte trekk kan man oppsummere vesentlighetsmomenter med hvor alvorlig det er for kommunen dersom dens mål for eierskapet ikke oppnås. Det finnes mange mulige kriterier for hva som gjør et eierskap vesentlig. Noen eierskap har et finansielt formål, altså at man ønsker økonomisk utbytte, mens andre har et politisk formål, for eksempel at man ser det som en hensiktsmessig måte å tilby en viktig tjeneste til innbyggerne, et bidrag til å utvikle arbeidsplasser i kommunen eller en måte å organisere andre kommunale oppgave på.

Kommunens mål med eierskapet er ikke alltid klart uttrykt. Dersom kommunens formål med å eie ikke fremstår som tydelig så er det også vanskelig å vurdere konsekvensene av at mål ikke oppnås. I slike tilfeller kan det være på sin plass at kontrollutvalget påpeker dette. Uklare mål kan også gi dårlig styringsinformasjon til selskapet og være en risiko i seg selv.

Det presiseres at dette ikke er vurdert i analysen, men kan være aktuell som tema som inngår i en eierskapskontroll.

I dette kan følgende vesentlighetsmomenter legges til grunn:

- Store økonomiske verdier
- Hvorvidt selskapet utfører viktige kommunale oppgaver
- Mottar vesentlige tilskudd fra kommunen
- Betydning for lokalsamfunn/arbeidsplasser
- Politisk interesse/prestisje

Det er gjort en enkel subjektiv vesentlighetsvurdering uten omfattende innhenting av dokumentasjon. Vesentlighetsmomenter som er vurdert er i særlig grad om eierskapet omfatter en sentral del av kommunes tjenesteyting og/eller om det utgjør en viktig del av kommunens økonomi.

Selskap	Selskapsform	Vesentlighet
Helgeland avfallsforedling	Interkommunalt selskap	Vesentlige kommunale oppgaver, Selvfinansierende, gebyrer, Lokalsamfunn/arbeidsplasser.
Rødøy Produkter	Aksjeselskap	Vesentlig eierskapsandel, Betydning for lokalsamfunn, Politiske interesse, Arbeidsplasser.
Rødøy Utleiebygg	Aksjeselskap	Vesentlig eierskapsandel (40%), Begrenset ansvarsområde.
Helgeland Reiseliv	Aksjeselskap	Begrenset eierskap.
Kommunekraft	Aksjeselskap	Marginalt eierskap (0,3%).
Salten Kontrollutvalgsservice	Kommunalt oppgavefelleskap	Relativt begrenset økonomi og myndighet.
RKK Salten (Regionalt kontor for kompetanseutvikling)	Kommunalt oppgavefelleskap	Relativt begrenset økonomi og myndighet.
Salten Regionråd	Interkommunalt samarbeid under o	Ikke delegert myndighet.
IUA Salten	Kommunalt oppgavefelleskap	Relativt begrenset økonomi og myndighet.
Interkommunalt arkivsamarbeid i Nordland	Kommunalt oppgavefelleskap	Begrenset eierskap.

2.4 Hvilken risiko er knyttet til det enkelte eierskap

Risiko kan defineres som sannsynligheten for at kommunen ikke oppnår sine intensjoner med eierskapet eller at andre betydelige problemer oppstår. En slik analyse for hvert enkelt selskap vil vanligvis være en ressurskrevende prosess. Ved utarbeidelse av plan for selskapskontroll bør man derfor foreta en overordnet helhetsvurdering av risikonivået knyttet til kommunens eierskapsutøvelse, og risiko i det enkelte selskap, særlig knyttet til eiernes styring og kommunenes målsetting med eierskapet.

Økonomien vil alltid være en viktig risikofaktor. Et selskap som går konkurs er naturlig nok ikke i stand til å oppnå noen mål. Momenter som kan være aktuelle å legge vekt på kan være fornuftig nivå på egenkapital, tilstrekkelig likviditet og avkastning i tråd med formålet. Negativ utvikling over tid er særlig et faresignal.

Selv om et selskap har god økonomi, betyr ikke det at det oppfyller de målene kommunen har med eierskapet. Dersom eierskapet ikke er rent finansielt motivert er det også nødvendig å vurdere andre former for måloppnåelse. En konkret vurdering av måloppnåelsen ligger imidlertid i større grad til selve selskapskontrollen enn til den overordnede analysen og er derfor i liten grad vurdert her.

Oppsummert kan eksempler på risikomomenter være:

- Negativ økonomisk utvikling (EK, likviditet, avkastning)
- Negativ medieoppmerksomhet
- Store endringer (organisasjon, lederskifter, målsettinger, marked)
- Komplisert/uklar organisering
- Rollekonflikter (for eksempel sentrale politikere i styrer)
- Svak eierstyring
- Manglende etiske retningslinjer og anitkorrupsjonsarbeid
- Urealistiske eller uklare mål
- Politisk kritikk

En grundig risikovurdering krever innhenting av dokumentasjon fra selskap og eier, i tillegg til at det kan være nyttig med andre kilder, så som revisjon, media og andre interessenter. I likhet med vesentlighetsvurderingene har man her gjort enkle subjektive vurderinger. Det vi særlig har basert vår vurdering på er om selskapet er i en utsatt markeds- og konkurransesituasjon og tilgjengelig regnskapsinformasjon.

Selskap	Selskapsform	Risiko
Helgeland avfallsforedling	Interkommunalt selskap	Stabil organisasjon og økonomi.
Rødøy Produkter	Aksjeselskap	Skiftende rammevilkår.
Rødøy Utleiebygg	Aksjeselskap	Ikke risikovurdert.
Helgeland Reiseliv	Aksjeselskap	Stabil økonomi og drift.
Kommunekraft	Aksjeselskap	Lav risiko.
Salten Kontrollutvalgsservice	Kommunalt oppgavefelleskap	Stabil organisasjon og økonomi.
RKK Salten (Regionalt kontor for kompetanseutvikling)	Kommunalt oppgavefelleskap	Stabil organisasjon og økonomi.
Salten Regionråd	Interkommunalt samarbeid under o	Stabil organisasjon og økonomi.
IUA Salten	Kommunalt oppgavefelleskap	Stabil organisasjon og økonomi.
Interkommunalt arkivsamarbeid i Nordland	Kommunalt oppgavefelleskap	Stabil organisasjon og økonomi.

2.5 Hvilke selskaper og øvrige temaer er aktuelle for selskapskontroll

Formålet med denne analysen er å identifisere selskaper, bransjer og tema som kan være aktuelle for eierskapskontroll eller forvaltningsrevisjon.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen gir en oversikt over kommunens eierskap som utgangspunkt for selskap som kan inngå i en kontroll. Denne viser blant annet at det har vært få selskap som har vært gjennom kontroller siste perioder. Videre sorterer den i noen grad på hvilke eierskap som er vesentlig for kommunene og i så måte bør være mest aktuell for kontroll. Samtidig er dette en relativt enkel analyse som mangler inngående vurderinger av selskapene, og da særlig knyttet til kommunens formål med eierskapene og risiko vs måloppnåelse. Dette gir et mindre fundamentert grunnlag for å peke på hvilke selskaper som bør inngå i en kontroll.

Det er tidligere poengtert at ansvaret for kontroll av kommunens eierskap er skjerpet i den nye kommuneloven. Det kan derfor være aktuelt for kontrollutvalget å anbefale en generell forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll om kommunens eierstyring fremfor selskapsspesifikke kontroller. Dette understøttes også av veilederen som sier at systemet for eierstyring – både utformingen og praktiseringen av det – i seg selv kan være aktuelle som prosjekt for selskapskontroll. Kunnskapen om en slik revisjon vil kunne ha verdi i fremtidig utpeking av eierskap som bør granskes nærmere.

Dersom kontrollutvalget og kommunestyret likevel finner det mer formålstjenlig å gjøre en spesifikk selskapskontroll, anbefales det at man peker på selskap med moderat/høy vesentlighet og som ikke har vært gjennom kontroll siste to valgperioder.

3 Oppsummering

Risiko- og vesentlighetsvurderingen gir her en grov og forenklet oversikt over kommunens eierskap som utgangspunkt for selskap som kan inngå i en kontroll. Denne viser blant annet at det har vært få selskap som har vært gjennom kontroller siste perioder. Videre sorterer den i noen grad på hvilke eierskap som er vesentlig for kommunen og i så måte bør være mest aktuell for kontroll. Matrisen gir en oppsummering av risiko og vesentlighet.

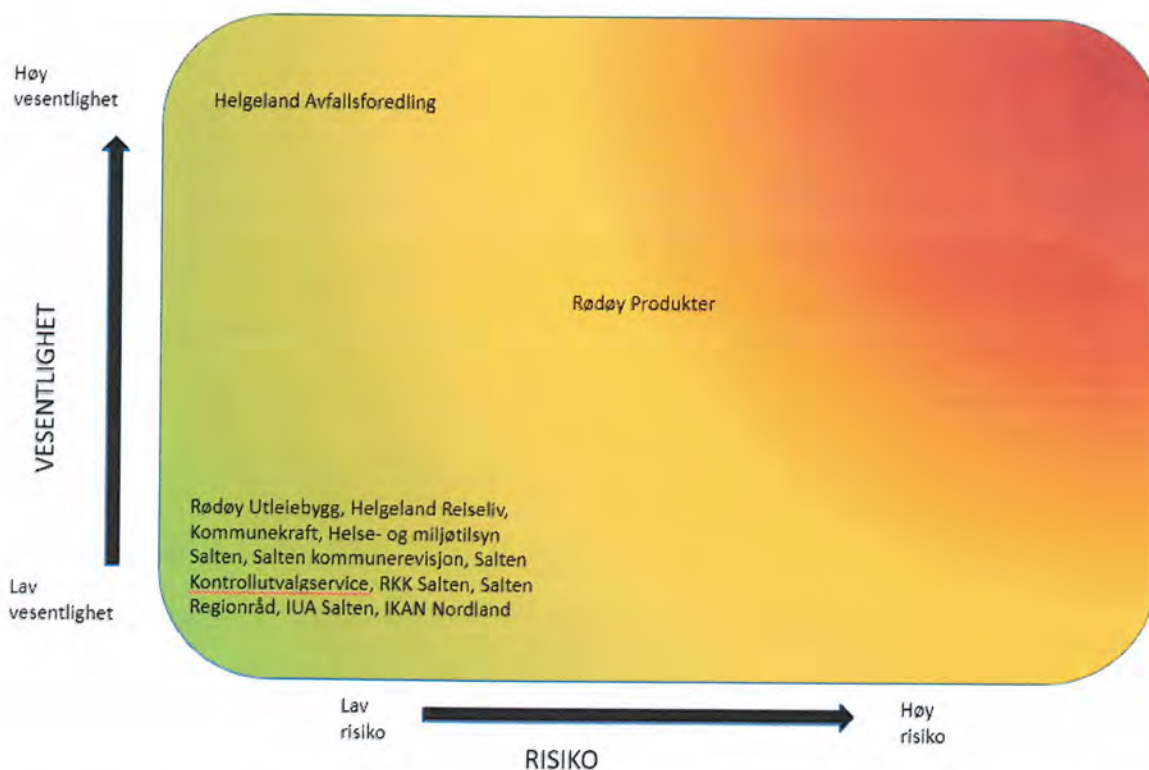

Fig.1. Risiko- og vesentligheter, Rødøy kommunes eierskap

Det poengteres at dette er en relativt enkel analyse som mangler inngående vurderinger av selskapene, og da særlig knyttet til kommunens formål med eierskapene og risiko vs måloppnåelse. Dette gir et mindre fundamentert grunnlag for å peke på hvilke selskaper som er mest aktuelle og således bør prioriteres for kontroll. Av den grunn anbefales det at man fremfor å gå for selskapsspesifikke kontroller, heller foretar en generell forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll om kommunens system for eierstyring.

SAK 25/23

Budsjett for kontroll og tilsyn 2024

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.09.2023

Vedlegg:
• Ingen

Bakgrunn for saken:

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 pålegger kontrollutvalget å utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen:

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.

Kommunaldepartementet har i veileder til forskriften følgende merknad:

Bestemmelsen viderefører den tidligere kontrollutvalgsforskriften § 18 første ledd. Den gir kontrollutvalget rett og plikt til å utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. I uttrykket kontrollarbeidet inngår da utgifter til kontrollutvalget, kontrollutvalgssekretariatet og revisjonen. Kontrollutvalgets forslag skal følge innstillingen om årsbudsjett, som går fra formannskapet til kommunestyret eller fylkestinget. Som en del av sin helhetlige budsjettinnstilling, tar formannskapet selv stilling til hvordan det mener budsjettet for kontrollarbeidet bør være. Kontrollutvalgets budsjettforslag følger uendret saken. Det skal være klart og tydelig for kommunestyret hva kontrollutvalget har foreslått.

Henvisningen til kommuneloven § 14-3 tredje ledd sikrer at kontrollutvalgets forslag følger med innstillingen både i kommuner som er styrt etter formannskapsmodellen og kommuner som er styrt etter parlamentarismemodellen.

At forslaget skal følge innstillingen betyr også at kommunedirektøren ikke har adgang til å gjøre endringer i kontrollutvalgets forslag underveis i prosessen. Dette er også presisert i departementets tolkningsuttalelse i sak 20/2919-5. Her heter det at "departementet legger derfor til grunn at kommunedirektøren ikke kan endre eller redusere kontrollutvalgets budsjettforslag for kontrollarbeidet før det skal behandles i formannskapet."

I departementets tolkningsuttalelse i sak 20/2919-3 slås det fast at når kontrollutvalget oversender budsjettforslaget sitt, vil dette ikke være en rapportering om resultatene av sitt arbeid, jf. kommuneloven § 23-5 første punktum. Departementet legger derfor til grunn at § 23-5 ikke innebærer at kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder budsjettforslag for kontrollarbeidet.

Budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen omfatter revisor, kontrollutvalg og sekretariat.

Utgifter til revisjon

Når det gjelder revisjon kjøper Rødøy kommune denne tjenesten hos Deloitte for perioden 1.7.2018 - 31.12.2023, hvor de 2 siste årene er utløst opsjon 1 + 1 år i opprinnelig anbud. Rammeavtale for revisjonstjenester fra og med 1.1.2024 til og med 31.12.2026 (med opsjon på ytterligere ett år), er lyst ut.

- Regnskapsrevisjon (kommune og menighet)
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

Den konkrete utgiften i 2024 vil avhenge av 1. resultat av den pågående anbudsprosessen, og 2. omfang og fremdrift for bestilt forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Rødøy kjøpte revisjonstjenester for kr 675 000 i 2021, og 535 000 i 2022. For 2023 ble det budsjettert en utgift til revisor med cirka kr **710 000**. I påvente av avklaring av anbud for 2024 foreslås samme budsjett i 2024.

Utgifter til sekretariat

Salten kontrollutvalgsservice yter sekretariatstjenester til kommunene i Salten, også Bodø. Det legges ikke opp til vesentlige endringer i driften fra 2023 til 2024. I samsvar med budsjettvedtak i representantskapet budsjetteres det med en økning på 5 % fra 2023 til 2024. Dermed budsjetteres det med kr 2 637 000 i samlede utgifter og inntekter i 2024 (2023-budsjett 2 511 000). Utgiftene fordeles kommunene imellom i samsvar med vedtatt Samarbeidsavtale.

For Rødøy kommunes del var andel sekretariat beregnet til kr 129 000 i 2023, mens det beregnes til kr **135 500** i 2024.

Kontrollutvalgets egne utgifter

For 2023 ble det fra kontrollutvalgets side budsjettert med kr 60 000 til kontrollutvalgets egne utgifter (kurs og opplæring, møtegodtgjørelse og andre driftsutgifter). Dette foreslås videreført, med en økning på 5 % til **63 000**

Alle tall er basert på forventet aktivitet. Endret aktivitet kan medføre endret utgiftsnivå. Oppsummert utgjør forslag til budsjett til kontroll og tilsyn følgende:

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 710 000
Sekretærbistand	Kr 135 500
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 63 000
Sum	Kr 908 500

Utgifter til revisor og sekretariat budsjetteres på grunnlag av forventet omfang av ordinært revisjons- henholdsvis sekretariatsarbeid gjennom året. Det er ikke satt av egne midler til kontrollutvalgets disposisjon dersom det skulle oppstå behov for større granskninger eller utredninger utenom dette. Dersom et slikt behov skulle oppstå, så må man i det enkelte tilfelle be kommunestyret om midler.

Forslag til vedtak:

Rødøy kommunes utgifter til tilsyn og kontroll (revisjon, sekretariat og kontrollutvalg) 2024 foreslås budsjettert til kr 908 500.

Regnskaps- og forvaltningsrevisjon, selskapskontroll	Kr 710 000
Sekretærbistand	Kr 135 500
Kurs og opplæring, andre driftsutgifter	Kr 63 000
Sum	Kr 908 500

Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet oversendes formannskapet.

Inndyr, 28. august 2023

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 27/23**Orienteringer fra revisjon og sekretariat****Saksgang:**

Kontrollutvalget

Møtedato:

05.09.2023

Vedlegg:

- a) Salten kontrollutvalgsservice KO. Protokoll fra representantskapsmøte 09.06.2023. Årsregnskap og årsberetning 2023.
- b) NKRF / FKT, mai 2023. Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgsekretariatene. Møtebok.
- c) NKRF / FKT, mai 2023. Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgsekretariatene. Bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
- d) Rødøy: Melding om (kommunestyrets) vedtak - Årsrapport og årsregnskap 2022

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat om status når det gjelder arbeidet med kontroll og tilsyn, herunder fremdrift for bestilt forvaltningsrevisjon.

Protokoller fra interkommunale samarbeid og selskaper (vedlegg a) legges frem i samsvar anbefalinger og tidligere praksis.

Vedlegg b) og c) viser ferdig utformet veileder for kontrollutvalgsekretariat i føring av møtebok og bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Veilederne er utarbeidet i felleskap av fagmiljøene i NKRF og FKT og vil være førende for praksis fremover også i Salten.

Vedlegg d) er utskrift av kommunestyrets sak 31/23 *Årsrapport og årsregnskap 2022*, som er oversendt til kontrollutvalget. Vedtakets punkt 5-7 kom med som et tillegg ved formannskapetets behandling og innstilling i saken:

5. *Kommunestyret tar Revisjonsberetningen med vedlegg til orientering*
6. *Kommunestyret tar Kontrollutvalgets uttalelse om Rødøy kommunes årsregnskap for 2022 til orientering.*
7. *Kommunestyret ber kommunedirektøren iverksette tiltak for å sikre kommende års behandling av regnskap kan skje uten forsinkelser.*

Forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Inndyr, 28. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

MØTEPROTOKOLL
REPRESENTANTSKAPET SALTEN KONTROLLUTVALGSSERVICE KO**Møtedato: Fredag 9. juni 2022 kl. 12.00– 14.00****Møtested: Møterom Energi, Scandic Havet, Bodø****Medlemmer, forfall og vara:**

Terje J. Solhaug	Beiarn	
Espen Rokkan, leder	Bodø	
Jørn Stene	Fauske	
Gunnar Skjellvik	Gildeskål	
Fred-Eddy Dahlberg, forfall	Hamarøy	Vara: Johnny Langmo
Hans Ove H. Hagen, forfall	Meløy	Vara kunne ikke møte
Sindre Stordal, forfall	Rødøy	Vara kunne ikke møte
Wenche Skarheim, forfall	Saltdal	Vara: Kenneth Andersen
Thomas J. Danielsen	Steigen	
Idar Mohaug	Sørfold	

Øvrige:Sekretariatsleder Lars Hansen
Revisor Jan-Erik Opli**Godkjenning av innkalling og sakliste**

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Det fremkom ikke merknader.

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
1/23	Fortegnelse over representantskapets medlemmer
2/23	Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte
3/23	Regnskap og årsmelding 2022
4/23	Budsjett 2024 - Økonomiplan 2024-2027
5/23	Formalisering av samarbeid mellom kontrollutvalg og revisjon
6/23	Lønnsfastsettelse daglig leder
7/23	Eventuelt

1/23 Fortegnelse over representantskapets medlemmer

Forslag til vedtak:

Opprop gjennomført. Representantskapet er vedtaksført

Terje J. Solhaug	Beiarn	
Espen Rokkan, leder	Bodø	
Jørn Stene	Fauske	
Gunnar Skjellvik	Gildeskål	
Fred-Eddy Dahlberg, forfall	Hamarøy	Vara: Johnny Langmo
Hans Ove H. Hagen, forfall	Meløy	Vara kunne ikke møte
Sindre Stordal, forfall	Rødøy	Vara kunne ikke møte
Wenche Skarheim, forfall	Saltdal	Vara: Kenneth Andersen
Thomas J. Danielsen	Steigen	
Idar Mohaug	Sørfold	

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Opprop gjennomført. Representantskapet er vedtaksført

Terje J. Solhaug	Beiarn	
Espen Rokkan, leder	Bodø	
Jørn Stene	Fauske	
Gunnar Skjellvik	Gildeskål	
Fred-Eddy Dahlberg, forfall	Hamarøy	Vara: Johnny Langmo
Hans Ove H. Hagen, forfall	Meløy	Vara kunne ikke møte
Sindre Stordal, forfall	Rødøy	Vara kunne ikke møte
Wenche Skarheim, forfall	Saltdal	Vara: Kenneth Andersen
Thomas J. Danielsen	Steigen	
Idar Mohaug	Sørfold	

2/23 Valg av to deltagere til å underskrive protokoll fra møte

Forslag til vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

- 1.
2.

Omforent forslag:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

1. Espen Rokkan
2. Idar Mohaug

Votering:

Omforent forslag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Følgende velges til å underskrive protokollen:

1. Espen Rokkan
2. Idar Mohaug

3/23 Regnskap og årsmelding 2022

Forslag til vedtak:

Regnskap 2022 for Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap vedtas.

Årsmelding 2022 for Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap vedtas.

Regnskap og årsmelding oversendes eierkommunene til orientering.

Representantskapet ber daglig leder ta opp med tidligere vertskommune spørsmålet om overføring av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler til oppgavefelleskapet.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt. Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Regnskap 2022 for Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap vedtas.

Årsmelding 2022 for Salten kontrollutvalgsservice Kommunalt oppgavefelleskap vedtas.

Regnskap og årsmelding oversendes eierkommunene til orientering.

Representantskapet ber daglig leder ta opp med tidligere vertskommune spørsmålet om overføring av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler til oppgavefelleskapet.

4/23 Budsjett 2024 - Økonomiplan 2024-2027

Forslag til vedtak:

1. Økonomiplan 2024-2027: Representantskapet i Salten kontrollutvalgsservice vedtar med dette økonomiplan for perioden 2024-2027 med følgende totale utgifter og inntekter:

Tekst	2024	2025	2026	2027
Totalutgift	2 611 000	2 715 000	2 823 000	2 936 000
Totalinntekt	2 611 000	2 715 000	2 823 000	2 936 000
Deflator	4 %	4%	4 %	4%

2. Budsjett 2024. Representantskapet vedtar videre følgende budsjett for 2024.
 Totale utgifter for 2024 budsjetteres til kr 2 611 000
 Totale inntekter for 2024 budsjetteres til kr 2 611 000
 De totale utgiftene finansieres gjennom tilskudd fra de deltakende kommuner.

Omforent forslag

1. Økonomiplan 2024-2027: Representantskapet i Salten kontrollutvalgsservice vedtar med dette økonomiplan for perioden 2024-2027 med følgende totale utgifter og inntekter:

Tekst	2024	2025	2026	2027
Totalutgift	2 637 000	2 742 000	2 852 000	2 966 000
Totalinntekt	2 637 000	2 742 000	2 852 000	2 966 000
Deflator	5 %	4%	4 %	4%

2. Budsjett 2024. Representantskapet vedtar videre følgende budsjett for 2024.
 Totale utgifter for 2024 budsjetteres til kr 2 637 000
 Totale inntekter for 2024 budsjetteres til kr 2 637 000
 De totale utgiftene finansieres gjennom tilskudd fra de deltakende kommuner.

Votering:

Omforent forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Økonomiplan 2024-2027: Representantskapet i Salten kontrollutvalgsservice vedtar med dette økonomiplan for perioden 2024-2027 med følgende totale utgifter og inntekter:

Tekst	2024	2025	2026	2027
Totalutgift	2 637 000	2 742 000	2 852 000	2 966 000
Totalinntekt	2 637 000	2 742 000	2 852 000	2 966 000
Deflator	5 %	4%	4 %	4%

2. Budsjett 2024. Representantskapet vedtar videre følgende budsjett for 2024.
 Totale utgifter for 2024 budsjetteres til kr 2 637 000
 Totale inntekter for 2024 budsjetteres til kr 2 637 000
 De totale utgiftene finansieres gjennom tilskudd fra de deltakende kommuner.

5/23 Formalisering av samarbeid mellom kontrollutvalg og revisjon

Forslag til vedtak:

Representantskapet / styret slutter seg at sekretariatet går i dialog med revisor om utarbeidelse av avtale mellom kontrollutvalg og revisjon, bl.a med avklaring av omfang av og frister for leveranse.

Votering:

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet / styret slutter seg at sekretariatet går i dialog med revisor om utarbeidelse av avtale mellom kontrollutvalg og revisjon, bl.a med avklaring av omfang av og frister for leveranse.

6/23 Lønnsfastsettelse daglig leder

Daglig leder forlot møtet under behandlingen av saken

Forslag til vedtak:

Saken var lagt frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag til vedtak:

Lønn justeres med kjøpekraftsutvikling med virkning fra og med sist lønnsfastsettelse 1.5.2020, til og med forventet utvikling til og med 2023. Med virkning fra 1.5.2023 fastsettes lønn daglig leder dermed til kr 1 044 000.

Vedtak:

Lønn justeres med kjøpekraftsutvikling med virkning fra og med sist lønnsfastsettelse 1.5.2020, til og med forventet utvikling til og med 2023. Med virkning fra 1.5.2023 fastsettes lønn daglig leder dermed til kr 1 044 000.

7/23 Eventuelt

Det kom ikke frem ytterligere saker til behandling.

Vi bekrefter med våre signaturer innholdet i protokoll fra representantskapets møte på Bodø, 9. juni 2023:

Idar Mohaug [Jun 12, 2023 20:35 GMT+2]

Idar Mohaug

Espen Rokkan [Jun 12, 2023 11:12 GMT+2]

Espen Rokkan

protokoll REP SKAP møte 09062022

Final Audit Report

2023-06-12

Created:	2023-06-12
By:	Lars Hansen (lars@sekretariatet.no)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAY9xxJ3jjEheo5XkNq9psEpznN2_u_Eft

"protokoll REP SKAP møte 09062022" History

- Document created by Lars Hansen (lars@sekretariatet.no)
2023-06-12 - 8:11:12 AM GMT- IP address: 185.67.42.138
- Document emailed to espen@pbl.no for signature
2023-06-12 - 8:11:53 AM GMT
- Email viewed by espen@pbl.no
2023-06-12 - 9:07:15 AM GMT- IP address: 104.47.11.254
- Signer espen@pbl.no entered name at signing as Espen Rokkan
2023-06-12 - 9:12:30 AM GMT- IP address: 46.15.31.93
- Document e-signed by Espen Rokkan (espen@pbl.no)
Signature Date: 2023-06-12 - 9:12:32 AM GMT - Time Source: server- IP address: 46.15.31.93
- Document emailed to ijmoaug@gmail.com for signature
2023-06-12 - 9:12:33 AM GMT
- Email viewed by ijmoaug@gmail.com
2023-06-12 - 6:28:25 PM GMT- IP address: 77.18.63.184
- Signer ijmoaug@gmail.com entered name at signing as Idar Mohaug
2023-06-12 - 6:35:48 PM GMT- IP address: 77.18.63.184
- Document e-signed by Idar Mohaug (ijmoaug@gmail.com)
Signature Date: 2023-06-12 - 6:35:50 PM GMT - Time Source: server- IP address: 77.18.63.184
- Agreement completed.
2023-06-12 - 6:35:50 PM GMT

Salten kontrollutvalgsservice

Årsregnskap 2022

Kommunalt oppgavefelleskap

Innholdsfortegnelse

Hovedoversikt.....	2
Balanseregnskap.....	4
Detaljert driftsregnskap	5
Noter til regnskapet	6
Note 1 Regnskapsprinsipper og vurderingsregler	6
Note 2 Arbeidskapital.....	6
Note 3 Egenkapital	6
Note 4 Lønn til ledende personer og styre.....	6
Note 5 Revisjonshonorar.....	6
Note 6 Inntekter	6

Hovedoversikt

Driftsregnskap	Regnskap 2022	Reg. budsjett 2022	Oppr.budsje tt 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter:				
Salgsinntekter	-	-	-	1 412 586
Refusjoner	2 080 290	2 271 483	2 271 483	-
Overføringer	140 000	-	-	21 973
Andre driftsinntekter	-	-	-	-
Sum driftsinntekter	2 220 290	2 271 483	2 271 483	1 434 559
Driftsutgifter:				
Lønn inkl. sosiale utgifter	1 618 134	1 700 422	1 700 422	1 155 401
Kjøp av varer og tjenester	333 995	391 061	391 061	257 185
Overføringer	35 483	40 000	40 000	21 973
Kalkulatoriske avskrivninger	-	-	-	-
Andre driftsutgifter	-	-	-	-
Sum driftsutgifter:	1 987 612	2 131 483	2 131 483	1 434 559
Driftsresultat:	232 678	140 000	140 000	-
Finansposter:				
Renteinntekter	-	-	-	-
Renteutgifter	129	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-	-
Mottatte avdrag på lån	-	-	-	-
Motpost kalkulatoriske avskrivninger	-	-	-	-
Ordinært resultat (Res. før interne finansieringstransaksjoner)	232 549	140 000	140 000	-
Interne finansieringstransaksjoner:				
Avsetninger	232 549	140 000	140 000	-
Bruk av tidligere avsetninger	-	-	-	-
Brukt til finansiering av utgifter i kapitalregnskap	-	-	-	-
Regnskapsmessig resultat (Res. etter interne finansieringstransaksjoner)	-	-	-	-

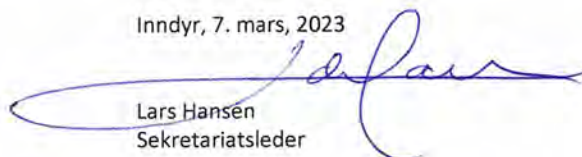
Balanseregnskap

Balanseregnskap		
EIENDELER:	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Anleggsmidler		
Faste eiendommer og anlegg	-	-
Utstyr, maskiner og transportmidler	-	-
Utlån	-	-
Aksjer og andeler	-	-
Pensjonsmidler	-	-
Sum anleggsmidler	-	-
Omløpsmidler		
Kortsiktige fordringer	504 395	256 911
Premieavvik	-	-
Aksjer og andeler	-	-
Sertifikater	-	-
Obligasjoner	-	-
Derivater	-	-
Kasse, postgiro og bankinnskudd	65 603	58 089
Sum eiendeler	569 998	315 000
EGENKAPITAL OG GJELD:		
Egenkapital		
Disposisjonsfond	92 549	-
Bundne driftsfond	140 000	140 000
Ubundne kapitalfond	-	-
Bundne kapitalfond	-	-
Regnskapsmessig overskudd	-	-
Regnskapsmessig underskudd	-	-
Likviditetsreserve	-	-
Kapitalkonto	-	-
Langsiktig gjeld		
Ihendehaverobligasjonslån	-	-
Pensjonsforpliktelser	-	-
Sertifikater	-	-
Andre lån	-	-
Kortsiktig gjeld		
Kassekredittlån	-	-
Annen kortsiktig gjeld	337 449	175 000
Derivater	-	-
Premieavvik	-	-
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	569 998	315 000

Detaljert driftsregnskap

Detaljert driftsregnskap	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Budsjett 2022	Regnskap 2021
Ansvar: 1055 Salten Kontrollutvalgsservice				
Funksjon: 110 Kontroll og revisjon				
10100 FAST LØNN	1 301 492	1 370 000	1 370 000	911 077
10500 ANNEN LØNN OG TR. PL. GODTGJ.	8 288	6 300	6 300	7 783
10501 HONORARER	80 000	78 800	78 800	37 800
10800 GODTGJØRELSE FOR FOLKEVALGTE	22 200	-	-	12 600
10902 ULYKKES- OG GR. LIV FORSIKRING	2 527	-	-	-
10904 PENSJONSINNSKUDD - KLP	124 708	168 484	168 484	129 780
10990 ARBEIDSGIVERAVGIFT	78 919	76 838	76 838	56 361
11000 KONTORMATERIELL	17 227	20 000	20 000	18 838
BEVERTN. V/MØTER, KURS O.L.- ikke				
11151 momskomp.berettiget	6 684	7 000	7 000	4 597
Post, banktjenester, telefon,				
11300 internett/bredbånd	-	10 000	10 000	9 840
11301 GEBYRER BANK	7 937	-	-	-
11302 TELEFON/FAX	12 862	15 000	15 000	6 114
11304 PORTO	552	-	-	-
11400 ANNONSE, REKLAME, INFORMASJON	15 000	15 000	15 000	-
11500 OPPLÆRING/KURS	5 400	60 000	60 000	-
11604 OPPG.PL - REISE/KOST	59 585	70 000	70 000	55 411
11650 ANDRE OPPG.PL.GODTGJØRELSER	895	-	-	185
11705 IKKE OPPG.PL. - UTGIFTER/UTLEGG - REISE	6 723	-	-	872
11900 LEIE AV LOKALER OG GRUNN	74 031	74 061	74 061	53 328
11950 AVGIFTER, GEBYRER, LISENSER O.L.	40 862	60 000	60 000	43 628
12000 KJØP OG FINANSIELL LEASING AV DRIFTSMIDLE	37 987	-	-	11 802
Konsulenttjenester/tjenester som erstatter				
12700 tjenesteproduksjon	48 250	60 000	60 000	52 570
14290 MERVERDIAVGIFT SOM GIR RETT TIL MOMSKOM	35 483	40 000	40 000	21 973
15001 ANDRE RENTEUTGIFTER	129	-	-	-
15400 AVSETNINGER TIL DISPOSISJONSFOND	92 549	-	-	-
15500 AVSETNING TIL BUNDNE FOND	140 000	140 000	140 000	-
Sum utgifter	2 220 290	2 271 483	2 271 483	1 434 559
17290 KOMPENSASJON FOR MERVERDIAVGIFT	-35 483	-40 000	-40 000	-21 973
17500 REFUSJON FRA KOMMUNER	-2 184 807	-2 231 483	-2 231 483	-1 365 547
Vertskommunens andel	-	-	-	-47 039
Sum inntekter	-2 220 290	-2 271 483	-2 271 483	-1 434 559
Sum funksjon: 110 Kontroll og revisjon	-	-	-	
Sum ansvar: 1055 Salten Kontrollutvalgsservice	-	-	-	

Inndyr, 7. mars, 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Virksomhetens regnskap er ført i samsvar med kommuneloven og tilhørende forskrifter og god kommunal regnskapskikk. De kommunale regnskapsprinsipper innebærer blant annet at inntekter og utgifter er ført etter bruttoprinsippet og utgifter/inntekter er ført etter anordningsprinsippet som betyr at alle kjent inntekter og utgifter medtas i drifts- eller investeringsregnskapet.

Salten kontrollutvalgsservice sitt regnskap for 2022 er fra og med 2022 ført som en egen separat enhet. Tidligere år har regnskapet vært en del av Gildeskål kommunes regnskap, og derfor har også regnskapsoppstillingene hatt noen mangler. Det er ikke tatt stilling til revisors anmerkning vedrørende spørsmålet om overføring av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler fra tidligere vertskommune Gildeskål til oppgavefellesskapet. Dette må avklares i 2023.

Gildeskål kommunes andel av «refusjon fra eierkommuner» har tidligere år framkommet som et underskuddet til ansvar 1055 i kommuneregnskapet. I hovedoversikten framkommer det som en inntekt sammen med refusjon fra øvrige eierkommuner. Fra 2022 faktureres Gildeskål kommune på samme måte som øvrige kommuner og det fremkommer derfor korrekt på hovedoversiktene.

Note 2 Arbeidskapital

Arbeidskapital en måleenhet som sier noe om selskapets disponible likviditet etter at alle bokførte kortsiktige gjeldsforpliktelser er gjort opp og alle bokførte kortsiktige fordringer er krevd inn (omløpsmidler). Nøkkeltallet angir dermed hvor mye kapital som er tilgjengelig på kort sikt.

Omløpsmidler	Kr 569 998
Kortsiktig gjeld	Kr 337.449
Endring arbeidskapital	Kr 232 549

Note 3 Egenkapital

Virksomhetens egenkapital pr 31.12.2022 består av et budnet driftsfond på kr 140 000 og et disposisjonsfond på kr 92 549. Disposisjonsfondet består i sin helhet av regnskapsmessig mindreforbruk i 2022.

Note 4 Lønn til ledende personer og styre

	Regnskap 2022
Daglig leder, lønn inkl. pensjon	Kr 1 129 140
Honorar til styret	Kr 80 000

Note 5 Revisjonshonorar

	Regnskap 2022
Fauske revisjon AS	Kr 26 250 inkl. mva

Note 6 Inntekter

Inntektene har i 2022 bestått av momskompensasjon for merverdiavgift kr 35 483 og inntekter fra deltakerkommunene kr 2 184 807.

Salten Kontrollutvalgsservice

Kommunalt oppgavefelleskap

2022

Årsberetning 2022

Innledning

Salten kontrollutvalgsservice er et kommunalt oppgavefelleskap opprettet i medhold av kommunelovens kapittel 19. Formålet er å levere sekretariats tjenester til kontrollutvalgene i kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Hamarøy, Meløy, Rødøy Saltdal, Steigen og Sørfold. Virksomheten startet opp 1. august 2005 som er vertskommunesamarbeid, men ble omdannet til et kommunalt oppgavefelleskap i 2021.

Virksomheten rapporterer i samsvar med krav til gjeldende krav til årsberetning, jfr. forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Representantskap

Representantskapet består av 1 representant fra hver kommune, valgt av kommunestyret i den respektive kommune blant kontrollutvalgets medlemmer. Representantskapet har ikke opprettet eget styre, slik kommuneloven § 19-3 gir en mulighet for. Representantskapet har hatt følgende sammensetning i 2022:

Kommune	Representant	Funksjon
Beiarn	Terje Johan Solhaug	Medlem
Bodø	Espen Rokkan	Leder
Fauske	Jørn Stene	Medlem
Gildeskål	Gunnar Skjellvik	Medlem
Hamarøy	Fred.Eddy Dahlberg	Medlem
Meløy	Hans Ove H. Hagen	Medlem
Rødøy	Sindre Stordal	Medlem
Saltdal	Wenche Skarheim	Medlem
Steigen	Thomas Danielsen	Medlem
Sørfold	Jannike Moen	Nestleder (til 23.3.2023)
Sørfold	Idar Mohaug	Medlem (fra 23.3.2023)

Verv i virksomheten godtgjøres som følger fra og med 1.1.2022: Leder kr 25 000, Nestleder kr 15 000, Øvrige medlemmer kr 5 000 per år. Møtegodtgjørelse kr 2 000 per møte. I valgperioden 2019-2023 har representantskapet foretatt gjennomgang av godtgjørelser i sitt møte i 2022.

Representantskapets aktivitet

Det er gjennomført ett møte i 2022, med behandling av årsregnskap og årsmelding for 2021, budsjett for 2023 og økonomiplan for 2023-2026.

Ansatte

Lars Hansen har besatt en 100 % stilling som sekretariatsleder i 2022. Lønn for sekretariatsleder utgjør kr 900 000 per år.

Ronny Seljeseth har besatt en 100 % stilling som seniorrådgiver fra og med 20. juni 2022.

Kontorlokaler / arbeidsmiljø

Kontorsted for sekretariatet er i leide lokaler i kontorbygg på Inndyr.

Arbeidsmiljøet i virksomheten er godt, og det er et godt samarbeid mellom sekretariat og kontrollutvalg. Det foreligger ingen kjente trusler mot arbeidsmiljøet.

Sykefraværet i virksomheten var 1,3 % i 2022, hvilket er en liten økning fra 2021.

Virksomheten forurensrer ikke det ytre miljøet.

Aktivitet

I 2022 ble det gjennomført 52 møter i kontrollutvalg i deltagerkommunene. For 2021 var tilsvarende tall 43. Fordelingen mellom kommunene var som følger i 2022:

Kommune	Antall møter
Beiarn	4
Bodø	7
Fauske	6
Gildeskål	4
Hamarøy	5
Meløy	5
Rødøy	4
Saltdal	6
Steigen	7
Sørfold	4

Tiltak for utvikling og økt kompetanse

I valgår, og de to påfølgende årene gjennomføres folkevalgtopplæring og fagsamlinger for kontrollutvalgenes medlemmer. Grunnet pandemien ble det ikke gjennomført fagsamling i 2022. Sist gjennomførte tiltak var folkevalgtopplæring november 2019.

Sekretariatet er medlem av Norges kommunerevisorforbund og i Forum for kontroll og tilsyn. De bidrar med råd og veiledning, i tillegg til arenaer for utvikling av nettverk og kompetanse.

Regnskap

Samlede utgifter utgjør kr 1 987 612 (2021: 1 434 559, 2020: kr 1 452 159, 2019: kr 1 510 288). Opprinnelig budsjett var kr 2 131 483.

Samlede inntekter utgjør kr 2 220 290 (2021: 1 434 559, 2020: kr 1 347 998, 2019: kr 1 319 802) og består av inntekter fra de deltagende kommunene.

Bundet driftsfond utgjør kr 140 000. Med avsetning etter regnskapsåret 2022 er disposisjonsfondet kr 92 549.

Oversikt over fordeling av utgifter er sendt deltagerkommunene. Utgiftsfordelingen kommunene imellom er gjennomført i henhold til vedtektenes bestemmelser om dette.

Revisors beretning datert 5.6.2023 har en konklusjon om årsregnskapet med forbehold, idet det ikke er tatt stilling til om pensjonsforpliktelsen til de ansatte i Salten kontrollutvalgsservice KO skal overføres fra Gildeskål kommune (tidligere vertskommune) til selskapet. Revisor nevner det samme forholdet i nummerert brev datert 16.5.2023

Likestilling

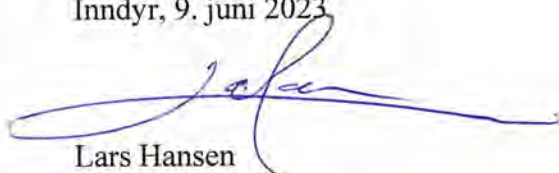
Representantskapet har i 2022 bestått av 2 kvinner og 8 menn (20 % hhv 80 %)

Representantskapets leder er mann, nestleder er kvinne (50 % hhv 50 %)

Virksomhetens to ansatte er menn (100 %)

Det er ikke iverksatt eller planlagt iverksatt tiltak for å fremme likestilling etter formålet i diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Inndyr, 9. juni 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder
Saltens kontrollutvalgsservice

Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene

Møtebok

Fastsatt av styrene i FKT og NKRF hhv. 30. og 31. mai 2023

Forum for
kontroll og tilsyn

Innhold

1. Innledning	3
1.1. Definisjoner.....	3
1.2. Formål.....	4
1.3. Presiseringer og avgrensninger.....	4
1.4. Sentrale bestemmelser.....	4
2. Anbefalinger	5
2.1 Protokollens innledende opplysninger.....	5
2.2 Protokollering av sakene.....	5
2.2.1 Forslag til vedtak.....	5
2.2.2 Behandling.....	5
2.2.3 Vedtak.....	6
1.3 Godkjenning av protokoll.....	7
1.4 Offentliggjøring og publisering av protokoll.....	7
Vedlegg 1: Protokollering av habilitet	8
Vedlegg 2: Protokollering av lukking av møte	9
Vedlegg 3: Eksempelprotokoll	10

1. Innledning

Anbefalingene for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene er utarbeidet av NKRF og FKT. Arbeidet med anbefalinger kom i gang våren 2022 som følge av vedtak fattet på NKRFs årsmøte i 2021. FKT sluttet seg til prosjektet ved styrevedtak juni 2022. NKRF og FKT har satt ned arbeidsgrupper som har jobbet parallelt med ulike fagområder for sekretariatene. Denne anbefalingen omhandler god skikk og praksis for føring av møtebok i kontrollutvalgssekretariatene.

Arbeidsgruppen som har jobbet med denne anbefalingen har bestått av Anne-Karin Femanger Pettersen (FKT, gruppeleder), Mette Jensen Moen (Rogaland fylkeskommune), Kjell Nordengen (Viken kontrollutvalgssekretariat) og Helene Hvidsten (innleid ressurs fra NKRF).

En styringsgruppe har stått for bearbeidelse av anbefalingene etter en gjennomført høringsprosess blant medlemmene i NKRF, FKT, mfl. Styringsgruppen har oversendt forslag til anbefalinger til styret i FKT og styret i NKRF. Styringsgruppen har bestått av Anne-Karin Femanger Pettersen (FKT), Arnar Helgheim (Sekretariat for kommunale kontrollutvalg, SEKOM), Bjørn Bråthen (NKRF), Carine S. Jøssang (Rogaland Kontrollutvalgssekretariat), Eli Merete Velle (Sekretariatet for kontrollutvalget - Bergen kommune), Helene Hvidsten (innleid ressurs fra NKRF), Paul Ivar Stenstuen (Konsek Trøndelag) og Pål Ringnes, leder (Viken kontrollutvalgssekretariat).

1.1. Definisjoner

Anbefaling – Anbefalingene gir uttrykk for beste praksis. De er ikke-forpliktende faglige råd for utøvelse av arbeidsoppgavene.

Møtebok – Dokument som er opprettet i tråd med kravene i kommuneloven § 11-4, og som blir brukt synonymt med begrepet møteprotokoll.

Kommune – Brukt som fellesbetegnelse for kommuner og fylkeskommuner.

Kommunestyre – Brukt som fellesbetegnelse for kommunestyre og fylkesting.

Minimumskrav - Med minimumskrav mener vi krav i lov og forskrift, forsvarlig saksbehandling og andre normative krav.

Gradering

- a) **Må** eller **skal** gir uttrykk for minimumskrav til omfanget av sekretariatets utredningsansvar og saksforberedelse.
- b) **Bør** innebærer at en løsning er anbefalt som god praksis for utøvelse av oppgavene
- c) **Kan** betyr en mulig løsning, men som ikke nødvendigvis anses å være beste praksis.

1.2. Formål

Formålet er å gi anbefalinger om hvordan kontrollutvalgssekretariatene skal føre protokoll fra kontrollutvalgsmøter.

Anbefalingene skal bidra til beste praksis i kontrollutvalgssekretariatene utover lovkrav og lokale regler/bestemmelser.

1.3. Presiseringer og avgrensninger

Anbefalingene gjelder både for kommunale og fylkeskommunale sekretariat.

Anbefalingene tar ikke hensyn til om maler for saksbehandlingssystem må tilpasses.

Anbefalingen omfatter ikke oppsett av sakliste og innsyn i protokoller.

Anbefalingen omfatter heller ikke bruken av hjemler knyttet til habilitets- og lukningsvurderinger.

1.4. Sentrale bestemmelser

Det skal føres møtebok fra møter i folkevalgte organer. Det rettslige grunnlaget er kommuneloven § 11-4, møtebok.

2. Anbefalinger

2.1 Protokollens innledende opplysninger

1. Protokollen skal inneholde innledende opplysninger:
 - Navn «kontrollutvalget i xx kommune»
 - Tid og sted for møtet
 - Møtende medlemmer, eventuelle forfall og vara
 - Andre møtende og helst i hvilke(n) sak(er) de møtte i
 - Hvilke saker som ble behandlet i møtet:
 - Saklisten skal være en fullstendig liste over saker behandlet i møtet. Sakene skal ha nummerering.

2.2 Protokollering av sakene

2.2.1 Forslag til vedtak

2. Sekretariatets forslag til vedtak i saken bør stå i protokollen.

2.2.2 Behandling

3. Saksopplysningene under behandling bør være kortfattet.
4. I de sakene det blir gitt en orientering bør det inngå i protokollen hvem som orienterte og hva det ble orientert om.
5. Oppdragsansvarlig revisor eller stedfortreder har, når det foreligger saklig interesse, rett til å få uttalelsene sine til saken protokollert. Det enkelte medlem har rett til å få protokollført en kort, saklig og relevant forklaring på egen stemmegivning.

Habilitet

6. For vurdering av habilitet gjelder bestemmelsene i forvaltningsloven kapittel II og kommuneloven § 11-10.
7. Vurdering og vedtak om habilitet er prosessuelt og skal protokolleres under «behandling». Hjemmelen for inhabilitet skal tas inn i møteboken.
8. For eksempel på protokollering av habilitet, se vedlegg 1 *Protokollering av habilitet*.

Fritak av personlige grunner

9. Det skal komme frem av møteboken dersom et medlem blir fritatt for behandlingen av en sak etter kommuneloven § 11-11 om personlige grunner. Hjemmelen for fritaket skal tas inn i møteboken.

Lukking av møte

10. For lukking av møtet gjelder bestemmelsene i kommuneloven § 11-5 og forvaltningslovens § 13. Hjemmelen for lukkingen skal tas inn i møteboken.
11. Vedtak om lukking av møte er prosessusult og protokolleres under «behandling».
12. For eksempel på lukking av møte, se vedlegg 2 *Protokollering av lukking av møte*.

Votering

13. Ved votering skal protokollen inneholde opplysninger om resultatet av avstemningen og hvilke partier/hvem som stemte på hvilket forslag til vedtak. Dersom partiene deler seg og stemmer på ulike forslag, eller det er en eller flere uavhengige i organet, skal personene det gjelder navngis.
- Eksempler på formuleringer når vedtaket er enstemmig:
 - «*sekretariats forslag ble enstemmig vedtatt*»
 - «*forslaget fra NN ble enstemmig vedtatt*»
 - «*omforent forslag ble enstemmig vedtatt*»
 - Eksempel på formulering ved delt stemmegiving:
 - *Kontrollutvalget vedtok forslaget fra NN med 3 stemmer (H og 2 Ap) mot 2 stemmer (FrP og V).* Dersom medlemmer fra samme parti stemmer ulikt brukes navn og partitilhørighet ved oppgivelse av hvem som stemte hva.

2.2.3 Vedtak

14. Protokollen skal inneholde hvilket vedtak som ble truffet i hver enkelt sak.
15. Sekretariatet bør bidra til at vedtakene kan leses selvstendig og er så presise som mulig.
16. Vedtakenes gyldighet er ikke avhengig av at protokollen er godkjent.

1.3 Godkjenning av protokoll

17. Kontrollutvalget har flere valgmuligheter når protokollen skal godkjennes:

- a) Godkjenning av protokoll som siste sak i inneværende møte. Godkjent protokoll kan legges fram som referatsak i påfølgende møte.
- b) Godkjenning etter nærmere avtale. For eksempel ved at leder har fått fullmakt. Godkjent protokoll kan legges fram som referatsak i påfølgende møte.
- c) Godkjenning av protokoll i påfølgende møte som egen sak.

1.4 Offentliggjøring og publisering av protokoll

18. Møteboken bør gjøres offentlig tilgjengelig så snart som mulig etter møtet.

19. Møteboken er et offentlig dokument og skal være offentlig tilgjengelig. Unntak gjelder bare i de tilfeller der det er konkrete opplysninger som:

- a) er underlagt taushetsplikt
- b) kan unntas fra innsyn med hjemmel i lov

20. Hvis vedtaket inneholder taushetspliktbelagt informasjon, må denne informasjonen sladdes i den offentlige versjonen av møteboken. All informasjon skal fortsatt komme frem av møteboken som ikke er offentlig.

Vedlegg 1: Protokollering av habilitet

Lovhjemmel: Forvaltningsloven §§ 6 og 8

Når et medlem har meldt fra før møtet om forhold som kan gjøre hen inhabil

Varamedlem bør innkalles til møtet for å delta i avgjørelsen i saken.

I protokoll:

NN hadde før møtet gitt beskjed om forhold som kunne gjøre hen inhabil da hen (grunnen). NN fratrådte ved avgjørelsen. Varamedlem NN tiltrådte og deltok i avgjørelsen om inhabilitet. / Ev. Ingen varamedlemmer hadde anledning til å delta i avgjørelsen om inhabilitet.

Spørsmålet om habilitet blir reist i møtet

I protokoll:

NN tok opp spørsmålet om egen habilitet i møtet da hen (grunnen). N fratrådte ved avgjørelsen. Varamedlem var ikke innkalt.

Kontrollutvalgets avgjørelse av habilitetsspørsmålet

I protokoll:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at NN ikke er inhabil etter forvaltningslovens § 6 første / andre ledd.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at NN er inhabil etter forvaltningslovens § 6 (eksakt lovhjemmel).

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (H og 2 Ap) mot 2 stemmer (FrP og V) at NN er habil/inhabil etter forvaltningslovens § 6 (eksakt lovhjemmel). (Dersom medlemmer fra samme parti stemmer ulikt bruk navn og partitilhørighet ved oppgivelse av hvem som stemte hva.)

Kommentar: Under kontrollutvalgets behandling av habilitetsspørsmålet må eksakt lovhjemmel inn. Det vil ofte være § 6 annet ledd. Det er sjelden et kontrollutvalgsmedlem er nærstående til en part i en sak slik at det faller inn under første ledd. Det kan være tilfellet ved at privatpersoner sender henvendelse til kontrollutvalget eller ved valg av revisor.

Hvor i protokollen føres vedtak i habilitetsspørsmål

Både behandling og avgjørelse av habilitetsspørsmålet bør føres under møtebehandling. Dette fordi avgjørelse av inhabilitet er et prosessuelt anliggende og ikke en realitetsavgjørelse av den saken som er til behandling.

Vedlegg 2: Protokollering av lukking av møte

Lovhjemmel: Kommuneleven § 11-5, forvaltningsloven § 13

Debatt om lukking av møte

Et folkevalgt organ eller møtelederen kan vedta at en debatt om lukking av et møte skal holdes i lukket møte. En avstemning om eventuell lukking av et møte skal holdes i åpent møte.

I protokollen:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig at debatten om lukking av møtet skulle skje i lukket møte. Avstemningen om lukking av møte skjedde i åpent møte.

Alternativt:

Leder vedtok at debatten om lukking av møtet skulle skje i lukket møte. Avstemningen om lukking av møte skjedde i åpent møte.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (angi partitilhørighet eller person) mot 2 stemmer (angi) at debatten om lukking av møtet skulle skje i lukket møte. Avstemningen om lukking av møte skjedde i åpent møte.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (angi partitilhørighet eller person) mot 2 stemmer (angi) at debatten om lukking av møtet skulle skje i åpent møte. Dette forutsetter at leder er blant de 3 som stemte for åpent møte da leder alene kan vedta at debatten skal skje i lukket møte.

Kontrollutvalgets avgjørelse om å lukke møte

I protokollen:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å ikke lukke møtet på grunn av manglende hjemmel.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok med 3 stemmer (angi) mot 2 stemmer (angi) å ikke lukke møtet på grunn av manglende hjemmel.

Alternativt:

Kontrollutvalget vedtok enstemmig å lukke møtet etter kommunelovens § 11-5 (angi konkret hjemmel, f.eks. kommunelovens § 11-5 annet ledd annet punktum)

Hvor i protokollen føres vedtak om lukking av møte

Både behandling og avgjørelse om lukking av møte føres under møtebehandling. Dette er et prosessuelt spørsmål og ikke knyttet til realitetsavgjørelsen i saken.

Vedlegg 3: Eksempelprotokoll

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget i X kommune

Dato: xx.xx.xxxx kl. xx:xx

Sted: Møterom, bygning

Arkivsak: xxxxxxxx/xx

Til stede: Leder NN (parti)
Nestleder NN (parti),
Medlem NN (parti),
Medlem NN (parti),
Medlem NN (parti)

Møtende
varamedlemmer:

Forfall:

Andre: Fra administrasjonen møte:
Tittel, navn og eventuelt hvilke saker

Fra XX revisjon møte
Tittel, navn og eventuelt hvilke saker

Protokollfører: Tittel, navn, xx kontrollutvalgssekretariat

(Dersom noen deltar digitalt angi dette. Hvis et medlem deltar digitalt, er det et fjernmøte. Det kan da ikke behandles saker som skal gå for lukket møte.)

Møteinnkallingen og sakslisten ble godkjent. Hvis det er merknader, skriv inn dette.

- Under merknader skal sekretariatet notere avvik fra ordinær saksbehandling. Dette kan eksempelvis være:
 - Merknader til innkalling og dagsorden
 - Eksempel: «*Det var ingen merknader til innkallingen*»
 - Eksempel: «*NN ba om at sak xx ble behandlet tidlig i møtet*»
 - Rekkefølgen sakene ble behandlet i
 - Eksempel: «*Sak xx ble behandlet før sak yy, ellers i oppsatt rekkefølge.*»
 - Permisjoner
 - Eksempel: «*NN ble permittert fra møtet etter behandling av sak xx*»

(Hvis sakene ikke behandles i sakskartets rekkefølge, skriv inn dette. Er det mye endringer, kan en løsning være å skrive inn rekkefølgen for alle saker. Er det en liten endring kan en mulighet være: Sak 26/22 ble behandlet før sak 25/22, ellers i oppsatt rekkefølge. Se ellers anbefalingene om protokollens innledende opplysninger.

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
23/22	19/00233-28	XX	2
24/22	19/00235-6	XX	4
25/22	20/00130-7	XX	5
26/22	22/00062-6	XX	6
27/22	22/00078-1	XX	7
28/22	19/00238-22	XX	8
29/22	19/00236-26	XX	9
30/22	19/00172-40	XX	10

Møtet hevet kl. xx.xx

Sted, xx.xx.xxxx

NN
Leder

(Eventuelt flere navn, noen bruker hele utvalget.)

Saker til behandling

23/22 XX

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i X kommune	xx.xx.xxxx	23/22

Sekretariatets forslag til vedtak/innstilling:

(Følger av saksfremlegget hva som skal stå her)

Kontrollutvalgets møtebehandling

Her inntas:

- Behandlingen og avgjørelsen om lukking av møtet.
- Behandlingen og avgjørelsen om inhabilitet
- Fritak etter kommunelovens § 11-11 av personlige grunner
- Hvem som orienterte/presenterte saken og kort hva det ble orientert om.
- Hvilke forslag som ble fremsatt og av hvem, eventuelt at det var et omforent forslag.
- Protokolltilførsler

Votering

(Ved votering skal protokollen inneholde opplysninger om resultatet av avstemningen og hvilke partier som stemte på hvilket forslag til vedtak. Dersom partiene deler seg og stemmer på ulike forslag, eller det er en eller flere uavhengige i organet, bør personene det gjelder navngis.)

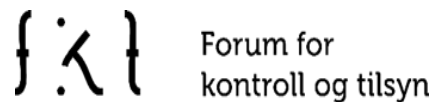
Vedtak i kontrollutvalget

(Protokollen skal inneholde hvilket vedtak som ble truffet i hver enkelt sak.)

Anbefaling for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene

Bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Fastsatt av styrene i FKT og NKRF 30. og 31. mai 2023

Innhold

1. Innledning	3
1.1. Definisjoner	3
1.2. Formål.....	4
1.3. Presiseringer og avgrensinger	5
1.4. Sentrale bestemmelser	5
2. Anbefalinger	5
2.1. Møte 1: Bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.....	5
2.2. Oppgaver mellom bestillingsmøte og prosjektplanmøte (møte 1 og 2).....	7
2.3. Møte 2: Behandling av prosjektplan for bestilt FR og EK.....	7
2.4. Oppgaver mellom prosjektplanmøte og rapportmøte (møte 2 og 3).....	8
2.5. Møte 3: Behandling av rapport fra gjennomført FR og EK.....	9
2.6. Oppgaver mellom rapportmøte og oppfølgingsmøte (møte 3 og 4)	10
2.7. Møte 4: Oppfølging av kommunestyrets vedtak i tilknytning til FR og EK.....	10

1. Innledning

Anbefalingene for god skikk og praksis i kontrollutvalgssekretariatene er utarbeidet av NKRF og FKT. Arbeidet med anbefalinger kom i gang våren 2022 som følge av vedtak fattet på NKRFs årsmøte i 2021. FKT sluttet seg til prosjektet ved styrevedtak juni 2022. NKRF og FKT har satt ned arbeidsgrupper som har jobbet parallelt med ulike fagområder for sekretariatene. Denne anbefalingen omhandler god skikk og praksis for bestilling, behandling og oppfølging av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Arbeidsgruppen som har jobbet med denne anbefalingen har bestått av Tobias Langseth (leder av arbeidsgruppa, SE-KON), Gunhild Berg (Viken kontrollutvalgssekretariat), Arnar Helgheim (Sekretariat for kommunale kontrollutvalg, SEKOM), Kari Louise Hovland (Kontrollutvalgssekretariat innlandet, KSI) og Helene Hvidsten (innleid ressurs fra NKRF).

En styringsgruppe har stått for bearbeidelse av anbefalingene etter en gjennomført høringsprosess blant medlemmene i NKRF, FKT, mfl. Styringsgruppen har oversendt forslag til anbefalinger til styret i FKT og styret i NKRF. Styringsgruppen har bestått av Anne-Karin Femanger Pettersen (FKT), Arnar Helgheim (Sekretariat for kommunale kontrollutvalg, SEKOM), Bjørn Bråthen (NKRF), Carine S. Jøssang (Rogaland Kontrollutvalgssekretariat), Eli Merete Velle (Sekretariatet for kontrollutvalget - Bergen kommune), Helene Hvidsten (innleid ressurs fra NKRF), Paul Ivar Stenstuen (Konsek Trøndelag) og Pål Ringnes, leder (Viken kontrollutvalgssekretariat).

1.1. Definisjoner

Anbefaling – Anbefalingene gir uttrykk for beste praksis. De er ikke-forpliktende faglige råd for utøvelse av arbeidsoppgavene.

Forvaltningsrevisjon (FR) – Revisjonsoppdrag med et innhold som oppfyller definisjonen i kommuneloven § 23-3 og som utføres i tråd med RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon.

Eierskapskontroll (EK) – Revisjonsoppdrag med et innhold som oppfyller definisjonen i kommuneloven § 23-4 og som utføres i tråd med RSK 002 Standard for eierskapskontroll.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll – Dokument utarbeidet og behandlet i tråd med reglene i kommuneloven §§ 23-3 og 23-4.

Prosjektplan – Dokument opprettet i tråd med RSK 001 punkt 8 og/eller RSK 002 punkt 8.

Nasjonal tilsynskalender – Database opprettet som ledd i gjennomføringen av Statsforvalternes samordningsoppdrag, jf. kommuneloven §§ 30-6 og 30-7.

Kommune – Brukt som fellesbetegnelse for kommuner og fylkeskommuner.

Kommunestyre – Brukt som fellesbetegnelse for kommunestyre og fylkesting.

Saksutredning – Dokument som belyser et saksforhold i forbindelse med et folkevalgt organs behandling. Typisk innhold er sakens bakgrunn, beskrivelse av faktiske og rettslige forhold av betydning, saksbehandlers vurdering samt forslag til vedtak. I den grad et slikt dokument har vedlegg, bør disse være spesifisert og opplistet.

Oppdragsansvarlig revisor – Utpekt person i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 10, med rolle og oppgaver som definert i RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon og/eller RSK 002 Standard for eierskapskontroll punkt 1 til 3.

Minimumskrav - Med minimumskrav mener vi krav i lov og forskrift, forsvarlig saksbehandling og andre normative krav (for eksempel revisjonsstandarder).

Gradering

Anbefalingene er gradert på følgende måte:

- a) **Må** eller **skal** gir uttrykk for minimumskrav til omfanget av sekretariatets utredningsansvar og saksforberedelse.
- b) **Bør** innebærer at en løsning er anbefalt som beste praksis for utøvelse av oppgavene
- c) **Kan** betyr en mulig løsning, men som ikke nødvendigvis anses å være beste praksis.

1.2. Formål

Formålet med anbefalingen er å gi relevant veiledning til kontrollutvalgssekretariat om arbeidet som følger av foreliggende plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Anbefalingen kan også anvendes på andre bestillinger så langt det passer.

Anbefalingene skal bidra til beste praksis i kontrollutvalgssekretariatene utover lovkrav og lokale regler/bestemmelser.

1.3. Presiseringer og avgrensinger

Anbefalingene gjelder både for kommunale og fylkeskommunale sekretariat.

Revisjonsprosjekter som helt eller delvis er aktuelle å gjennomføre i samarbeid mellom flere kommuner faller utenfor formålet for denne anbefalingen.

Anbefalingene omfatter ikke sekretariatets og kontrollutvalgets arbeid med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

1.4. Sentrale bestemmelser

Det rettslige grunnlaget for anbefalingene er kommuneloven kapittel 23, forskrift om kontrollutvalg og revisjon, lovens forarbeider, relevante tolkningsuttalelser og veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskrift.

Sekretariatet utfører saksforberedelse, iverksetting av vedtak og andre administrative oppgaver for kommunens kontrollutvalg i samsvar med kommuneloven § 23-7.

Det følger av kommuneloven § 23-7 femte ledd at den som utfører sekretariatsoppgaver er direkte underordnet kontrollutvalget og skal følge retningslinjer og pålegg som utvalget gir.

Sekretariatets utredningsplikt samsvarer i stor grad med kommunedirektørs plikt til å sørge for forsvarlig utredning av saker som legges frem for folkevalgte organer. Dette innebærer at utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak og at relevante parter skal være hørt.

2. Anbefalinger

2.1. Møte 1: Bestilling av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Oppgaver før møtet

1. Sekretariatet bør avklare bestillingsprosessen med kontrollutvalget og kommunens revisor så tidlig som mulig i valgperioden. I denne forbindelse setter sekretariatet seg inn i avtaler med revisor som regulerer bestillingsprosedyren.
2. Sekretariatet bør forsikre seg om at kommunens revisor deltar i møter (fysisk eller digitalt) hvor utvalget skal bestille forvaltningsrevisjon og/eller eierskapskontroll.

Saksutredning

3. En bestilling vil i utgangspunktet være forankret i plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
4. Dersom planen ikke har prioriterte områder, bør sekretariatet i saksutredningen legge opp til at det blir en drøfting i møtet om valg av tema.
5. Kontrollutvalget kan be kommunens revisor utarbeide et notat til bruk i forbindelse med kontrollutvalgets diskusjon og prioritering av aktuelle bestillinger. Dette kan eksempelvis være prosjektutviklingsnotat eller foranalyse.
6. Saksutredningen bør oppgi tilgjengelige ressurser for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.
7. Gjennomføringen av et prosjekt innen en gitt frist kan kreve mer enn tilgjengelige budsjettmidler. I slike tilfeller må sekretariatet utrede om det er rom for andre løsninger enn at kontrollutvalget fremmer sak for kommunestyret om ekstrabevilgninger.
8. Utredningsplikten innebærer at sekretariatet gjør egne vurderinger for å skaffe et best mulig beslutningsunderlag i forbindelse med bestillingen. Dette gjelder uavhengig av om det er innhentet dokumentasjon, innspill og vurderinger fra andre.

Forslag til vedtak

9. Forslag til bestillingsvedtak skal inneholde definerte fagområder og kan også angi ett eller flere tema.
10. Forslag til bestillingsvedtak bør inneholde leveringstidspunkt for prosjektplanen til sekretariatet.

Vedlegg

11. Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll bør følge saken.

Kontrollutvalgets møte

12. Viktige innspill og føringer fra kontrollutvalget bør gå fram av møteboken.
13. Vedtaket må, sammen med saksbehandlingen i kontrollutvalgets møte, gi nok informasjon til at revisor kan gjennomføre prosjektet og utarbeide prosjektplan.

2.2. Oppgaver mellom bestillingsmøte og prosjektplanmøte (møte 1 og 2)

14. Sekretariatet skal sende bestillingen til revisor etter at kontrollutvalget har fattet vedtak.
15. Når sekretariatet har mottatt prosjektplan fra revisor bør sekretariatet vurdere om prosjektplanen er i tråd med kontrollutvalgets føringer. Sekretariatet kan eksempelvis vurdere:
 - a) Er problemstillingene hensiktsmessige for å undersøke formålet med bestillingen?
 - b) Passer leveringstidspunkt og ressursramme til kontrollutvalgets møter og ressurser?
 - c) Beskriver revisor metodevalg?
 - d) Har prosjektplanen en egnet avgrensing, eller legger den opp til å svare ut mer/ mindre enn problemstillingene?
16. Dersom det uansett grunn oppstår tvil om kontrollutvalget og revisor har lik forståelse av oppdraget, skal sekretariatet så langt som mulig sørge for at spørsmålet blir avklart med oppdragsansvarlig revisor i forkant av møtet hvor prosjektplanen behandles av kontrollutvalget.
17. Sekretariatet bør avklare om revisor deltar i møtet når prosjektplanen er til behandling.

2.3. Møte 2: Behandling av prosjektplan for bestilt FR og EK

Saksutredning

18. Revisors prosjektplan bør behandles som egen sak i utvalget.
19. Saksutredningen skal, basert på prosjektplanen, beskrive formulerte problemstillinger, forventet ressursbruk og annen informasjon av betydning for kontrollutvalgets behandling av prosjektplanen.
20. Saksutredningen skal inneholde vurderinger fra sekretariatets side. Dersom prosjektet går ut over tilgjengelige budsjettmidler, skal saksutredningen si noe om mulige løsninger.

Forslag til vedtak

21. Forslag til vedtak bør formuleres slik at prosjektplanen kan ligge til grunn for revisors arbeid.

22. Dersom prosjektet går utover tilgjengelige budsjettmidler, skal forslag til vedtak avklare hvordan dette kan løses.

Vedlegg

23. Revisors prosjektplan skal vedlegges saken.

Kontrollutvalgets møte

24. I møtet må det avklares hvordan innspill og signaler som kommer fra kontrollutvalget skal presiseres. Dette kan for eksempel tas med i vedtak eller under behandling i møteboken.

2.4. Oppgaver mellom prosjektplanmøte og rapportmøte (møte 2 og 3)

25. Dersom revisor ser behov for justering av problemstillinger under gjennomføringen av et bestilt prosjekt, skal sekretariatet sørge for at dette avklares med kontrollutvalget på en egnet måte. Slike avklaringer bør skje skriftlig.
26. Sekretariatet bør holde seg orientert om fremdriften i bestilte prosjekter, og skal informere kontrollutvalget dersom det oppstår vesentlige avvik i avtalt leveringstidspunkt. Rapporteringsrutiner kan avtales med revisor.
27. Sekretariatet må vurdere om rapporten er i tråd med kontrollutvalgets bestilling og hvilken innstilling utvalget kan komme med på bakgrunn av rapporten. Sekretariatet kan eksempelvis vurdere:
- Er (alle) problemstillingen(e) fra prosjektplanen svart ut i rapporten?
 - Går det tydelig frem hvilke avvik revisjonen avdekker, og hvordan disse blir vurdert opp mot revisjonskriteriene?
 - Er høringsuttalelse fra kommunedirektøren / selskapet / eierrepresentanten med?
28. Dersom sekretariatet vurderer at rapporten ikke er i tråd med kontrollutvalgets bestilling, skal dette tas opp og avklares med oppdragsansvarlig revisor på en egnet måte før saken legges frem for kontrollutvalget.
29. Sekretariatet skal registrere rapport i nasjonal tilsynskalender så snart som mulig.
30. Sekretariatet skal gi kommunedirektøren anledning til å avgi uttalelse til kontrollutvalgets sak før kontrollutvalget behandler den. I praksis kan dette løses ved at kommunedirektøren får tilsendt sakspapirer samtidig som utsendelse til utvalget.

Kommunedirektøren kan eventuelt komme med skriftlige merknader og bli innkalt til møtet.

31. Når rapporten gjelder forvaltningsrevisjon av virksomheten i selskaper kommunen har eierinteresser i, kan representant(er) fra selskapsledelsen inviteres til møtet for å svare på spørsmål.
32. Når rapporten gjelder eierskapskontroll, kan kommunens eierrepresentant inviteres til møtet for å svare på spørsmål.

2.5. Møte 3: Behandling av rapport fra gjennomført FR og EK

Saksutredning

33. Sekretariatets saksutredning skal redegjøre for undersøkte problemstillinger, revisors konklusjoner og anbefalinger.
34. Saksutredningen skal inneholde sekretariatets vurderinger.

Forslag til vedtak

35. Det bør framkomme av forslag til vedtak at rapporten oversendes kommunestyret for behandling som egen sak.
36. Forslag til vedtak bør være basert på rapportens funn og revisors anbefalinger, og identifisere hvilken oppfølging som er forutsatt.
37. Forslag til vedtak bør inneholde en tidsfrist for skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget om oppfølgingen av resultatet av det gjennomførte prosjektet, og kommunestyrets vedtak.

Vedlegg

38. Rapporten samt eventuell uttalelse fra kommunedirektøren til saken skal følge med.

Kontrollutvalgets møte

39. Revisor bør få anledning til å orientere om rapporten i kontrollutvalgets møte.
40. Sekretariatet bør oppfordre til at kontrollutvalgets leder benytter seg av sin møte- og talerett når kommunestyret behandler saker fra kontrollutvalget.

2.6. Oppgaver mellom rapportmøte og oppfølgingsmøte (møte 3 og 4)

41. Sekretariatet skal uten ugrunnet opphold oversende kontrollutvalgets vedtak og rapport til kommunens administrasjon for videre behandling i kommunestyret.
42. Sekretariatet bør, så langt det er adgang til, bidra til at rapporten og kontrollutvalgets vedtak behandles i kommunestyret uten ugrunnet opphold.
43. Sekretariatet bør innen tidsfristen som kommunestyret har vedtatt, be kommunedirektøren om en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om hvordan revisjonsrapporten er fulgt opp av kommuneadministrasjonen. Dersom det ikke er fastsatt en tidsfrist, må sekretariatet selv vurdere tidspunkt for innhenting av informasjon om kommunens oppfølging.
44. Dersom saken gjelder forvaltningsrevisjon av virksomheten i selskaper bør det avklares med styreleder eller daglig leder hvordan tilsvarende tilbakemelding fra selskapet skal innhentes, jf. punktet over.
45. Kommunedirektøren kan innkalles til å redegjøre for den skriftlige tilbakemeldingen om oppfølging av resultatene fra gjennomført forvaltningsrevisjon. Det samme gjelder ved oppfølging av resultater fra gjennomført eierskapskontroll.
46. Dersom saken gjelder oppfølging av gjennomført forvaltningsrevisjon av virksomheten i selskaper, kan representant(er) fra selskapsledelsen i tillegg inviteres til å delta.
47. Dersom saken gjelder oppfølgingen av gjennomført eierskapskontroll, kan kommunens eierrepresentant(er) i tillegg inviteres til å delta dersom dette vurderes som hensiktsmessig.

2.7. Møte 4: Oppfølging av kommunestyrets vedtak i tilknytning til FR og EK

Saksutredning

48. Kontrollutvalgets oppfølging av gjennomførte forvaltningsrevisjoner eller eierskapskontroller skal behandles som egne saker.
49. Utgangspunktet for kontrollutvalgets oppfølging er kommunestyrets vedtak.
50. Saksutredningen må gjengi kommunestyrets vedtak, og redegjøre for andre opplysninger som er relevante for kontrollutvalget.

51. Saksutredningen skal bygge på tilbakemelding fra kommunedirektøren eller selskapet, og den skal inneholde vurderinger fra sekretariatets side.
52. Saksutredningen bør inneholde vurderinger av om kontrollutvalget må fremme sak for kommunestyret eller velge å rapportere på annen måte, for eksempel i kontrollutvalgets årsmelding. Hovedregelen bør være å anbefale at oppfølging av rapporten behandles som egen sak i kommunestyret.

Forslag til vedtak

53. Forslaget til vedtak bør beskrive hvordan kontrollutvalget har gjennomført oppfølgingen, hva som har vært grunnlaget for denne og videre behandling.

Vedlegg

54. Skriftlige tilbakemeldinger om oppfølgingen av resultatene fra gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll fra revidert/kontrollert enhet skal følge med saken.
55. Rapport fra gjennomført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll kan følge med saken.
56. Saksutredningen fra kontrollutvalgets behandling av rapporten kan følge med saken.

Kontrollutvalgets møte

57. Eventuelle merknader til status for oppfølgingen i kommune eller selskap utarbeides med bakgrunn i en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget.
58. Det bør avklares hvordan rapportering til kommunestyret skal skje.

Dato	24.8.2023
Jnr.	23/882
Arkiv nr.	420 6.1
Hjemmel u off:	

Dato:23.08.2023
Saksbehandler:Ragnhild Aakre Seljevoll
Telefon direkte:75 09 80 11
Deres ref.:
Løpenr.:7475/2023
Saksnr./vår ref.:2023/453
Arkivkode:210

**SALTEN KONTROLLUTVALGSERVICE KOMMUNALT
OPPGAVEFELLESKAP**

c/o Gildeskål kommune Inndyrveien 72
8140 INNDYR

Melding om vedtak - Årsrapport og årsregnskap 2022

Rødøy kommunestyre behandlet i møte 16. juni 2023, sak 31/2023, årsrapport og årsregnskap 2022.
Vedtaket er vedlagt.

Saksdokumenter er å finne på kommunens nettside: <https://www.rodoy.kommune.no/politikk-og-politiske-moter/motedokumenter/sak/kommunestyremote-16-juni-2023.4799.aspx>

Dette til orientering.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Aakre Seljevoll
Kontorsjef

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift

Vedlegg:

1 Særutskrift k.sak 2023_31 Årsrapport og årsregnskap 2022

Formannskapskontoret

Postadresse:
Vågaveien 100, 8185 Vågaholmen
Besøksadresse:
Rødøy rådhus, Vågaveien 100

Telefoner:
Sentralbord: 75 09 80 00
Telefon:

Elektroniske adresser:
postmottak@rodoy.kommune.no
ragnhild.aakre.seljevoll@rodoy.kommune.no
www.rodoy.kommune.no

Orgnr.:
945 717 173

Utskrift av møteprotokoll

for Rødøy kommunestyre i møte fredag den 16.06.2023, Rødøy rådhus.

Av 17 medlemmer var 15 tilstede (medregnet møtende varamedlemmer).

31/2023 Årsrapport og årsregnskap 2022

Kommunestyrets behandling i møte den 16.06.2023:

Formannskapetets innstilling:

1. Kommunestyret godkjenner Årsregnskap 2022 for Rødøy kommune.
2. Kommunestyret vedtar avsetning/bruk av fond som det fremgår av årsregnskapet.
3. Kommunestyret godkjenner Årsberetning 2022 for Rødøy kommune.
4. Kommunestyret godkjenner Årsrapport for barnevern Rødøy kommune 2022.
5. Kommunestyret tar Revisjonsberetningen med vedlegg til orientering.
6. Kommunestyret tar Kontrollutvalgets uttalelse om Rødøy kommunes årsregnskap for 2022 til orientering.
7. Kommunestyret ber kommunedirektøren iverksette tiltak for å sikre kommende års behandling av regnskap kan skje uten forsinkelser.

Vedtak:

Som innstillingen. Enstemmig.

Rett utskrift

Rødøy kommune, formannskapskontoret 20.06.23

June Seljevoll Brandth, konsulent

SAK 28/23

Eventuelt

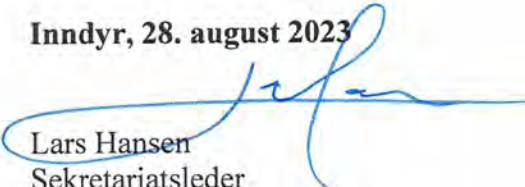
Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
05.09.2023

Vedlegg:

Forslag til vedtak:

Inndyr, 28. august 2023

Lars Hansen
Sekretariatsleder